

Ministeriet for Fødevarer,
Landbrug og Fiskeri
Landbrugsstyrelsen

Etableringsstøtte til unge landbrugere 2024 - 2027

Vejledning om tilskud

Version 2
Maj 2024

Etableringsstøtte til unge landbrugere 2024 - 2027
Vejledning om tilskud.

Denne vejledning er udarbejdet af
Landbrugsstyrelsen i 2024

Foto: Skyfish
© Landbrugsstyrelsen

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri
Landbrugsstyrelsen
Nyropsgade 30
1780 København V
Tlf.: 33 95 80 00
E-mail: mail@lbst.dk
www.lbst.dk

ISBN: 978-87-7120-707-1

**Finansieret af
Den Europæiske Union**

Indhold

1.	Velkommen.....	6
2.	Om Etableringsstøtte til unge landbrugere	7
2.1	Ordnningen skal sikre flere etableringer af virksomheder	7
2.2	Nyt i denne vejledning ift. version 4 fra 2023-ansøgningsrunden	7
2.3	Hvor mange penge er der afsat?	7
2.4	Hvad kan din virksomhed få tilskud til?	8
2.5	Hvor meget kan din virksomhed få i tilskud?.....	8
2.6	Vigtige datoer for din virksomhed	9
3.	Er ordningen relevant for mig og min virksomhed?.....	11
3.1	Du skal være etableret senest 1 år efter indsendelse af ansøgning om tilsagn	11
3.2	Ansøgningskriterier.....	11
3.2.1	Du skal være reel ejer i din virksomhed	12
3.2.2	Du skal være under 41 år	12
3.2.3	Krav om uddannelse eller praktisk erfaring.....	12
3.2.3.1	Krav til uddannelse	12
3.2.3.2	Krav til praktisk erfaring	13
3.2.4	Krav om fast ejendom, driftsaktiver eller ejerandele i din virksomhed	13
3.3	Er der minimumskrav til beløbsstørrelse anvendt ved etableringen?.....	14
3.4	Tilskudsmuligheder for gartnerivirksomheder	14
3.5	Hvem kan ikke få tilskud?	14
3.5.1	Hobbylandbrug	14
3.5.2	Der kan ikke gives tilsagn om tilskud, hvis der tidligere er udbetalt 5 års støtte under vores tidligere ordning Støtte til unge landbrugere	15
3.5.3	Der kan ikke gives tilsagn om tilskud, hvis der tidligere er modtaget tilskud under Etableringsstøtte til unge landbrugere	15
3.5.4	Havecentergartnerier	15
3.5.5	Konkursboer	15
3.6	Kriterier for tilskudsberettigelse.....	15
3.7	Forpligtelser	16
3.8	Hvordan må din virksomhed finansiere etableringen?	16
3.8.1	Vores tilskud	16
3.8.2	Anden offentlig, national medfinansiering	16
4.	Når din virksomhed vil søge om tilskud	17
4.1	Ansøgningsperioder og ansøgningsfrister	17
4.2	Sådan søger din virksomhed om tilskud	18
4.3	Hvad skal din virksomheds ansøgning indeholde?	18
4.3.1	Din virksomheds forretningsplan er en del af ansøgningskemaet.....	19
4.3.2	Heltidsvirksomhed eller deltidsvirksomhed?	19
4.4	Sådan træffer vi afgørelse om tilsagn om tilskud	19
4.4.1	Prioritering af ansøgninger.....	20
4.4.2	Årsager til, at din virksomhed kan få afslag på sin ansøgning	20
4.5	Vær særligt opmærksom på	20
4.5.1	Hvad kan du gøre for at fremskynde sagsbehandlingen?.....	20

4.6	Svarproces.....	20
5.	Hvis din virksomhed får tilsagn.....	22
5.1	Projektperioden er 1 år fra indsendelse af ansøgning om tilskud	23
5.2	Frist for at gennemføre etableringen.....	23
5.3	Kriterier for tilskudsberettigelse.....	23
5.3.1	Din virksomhed skal drive en primær landbrugsbedrift eller et gartneri	24
5.3.2	Krav om ejerskab og stemmeandele	24
5.3.3	Krav om arbejdskraftbehov	24
5.3.4	Betingelser vedrørende fast ejendom, driftsaktiver og ejerandele i din virksomhed	26
5.4	Forpligtelser	26
5.4.1	Opretholdelse	26
5.4.2	Skiltning	26
5.5	Skiltning	26
5.5.1	Hvor lang tid skal din virksomhed skilte?	27
5.5.2	Hvornår og hvor skal din virksomhed skilte?.....	27
5.5.3	Hvordan skal din virksomhed skilte?.....	28
5.5.4	Find logo og tekst	29
5.5.5	Hvordan dokumenterer din virksomhed, at den har skiltet korrekt?	29
5.5.6	Vi nedsætter din virksomheds tilskud, hvis der ikke er skiltet korrekt	30
5.6	Svig med og misbrug af tilskud	30
6.	Udbetaling af tilskud	31
6.1	Din virksomhed kan anmode om udbetaling af tilskuddet, når etableringen er gennemført.....	31
6.2	Sådan anmoder din virksomhed om udbetaling.....	32
6.2.1	Hvad skal din virksomheds udbetalingskema indeholde?	32
6.3	Fysisk kontrol i virksomheden.....	32
6.4	Modregning i udbetalingsbeløbet.....	32
6.5	Vi bruger NemKonto	32
6.6	Vi indberetter til skattemyndighederne.....	33
6.7	Oplysninger til statistik og EU	33
6.8	Bortfald af tilsagn og tilbagebetaling af tilskud	33
6.8.1	Hvornår vil tilsagnet bortfalde?	33
6.8.1	Udbetaling på uretmæssigt grundlag	33
6.8.2	Din virksomhed har oplysningspligt til os	34
6.8.3	Din virksomhed skal give nødvendige oplysninger eller bistand ved kontrol.....	34
6.8.4	Hvis vi modtager din virksomheds anmodning om udbetaling mere end 20 kalenderdage for sent.....	34
6.8.5	Hvis din virksomhed ikke opretholder etableringen.....	34
6.9	Nedsættelse og tilbagebetaling af tilskud	34
6.9.1	Hvis din virksomhed for sent anmoder om udbetaling af tilskuddet	34
6.9.2	Hvis din virksomhed ikke skilter korrekt	34
7.	Opretholdelse af etableringen	35
7.1	Evalueringsperiode efter etableringens afslutning.....	35
7.2	Krav i opretholdelsesperioden	35
7.2.1	Vi kan kræve tilskuddet tilbagebetalt hvis din virksomhed ikke opretholder etableringen	36
7.3	Kontrol i opretholdelsesperioden	36
8.	Yderligere oplysninger	38
8.1	Lovgrundlaget	38
8.1.1	Danske regler	38
8.1.2	EU-regler	38
8.2	Straffebestemmelser.....	38
8.3	Undtagelser i tilfælde af force majeure og andre ekstraordinære omstændigheder	39

8.4	Kontakt til os	39
8.4.1	Sådan kommunikerer du med os	39
8.4.2	Hvis du vil klage over vores afgørelser	39
8.4.3	Hvordan bruger vi dine personoplysninger, og hvilket retsgrundlag har vi for behandlingen af dine personoplysninger?	40
9.	Ordliste	42

1. Velkommen

Denne vejledning skal du (den unge landbruger) bruge, hvis du for din virksomhed ønsker at søge om tilskud under ordningen etableringsstøtte til unge landbrugere. Her finder du oplysninger om ordningens formål, hvem der kan søge, hvordan din virksomhed søger og om de forskellige krav, som du og din virksomhed skal opfylde for at få tilskud.

Du finder alle oplysninger på Tilskudsguiden på vores hjemmeside.

Etableringsstøtte til unge landbrugere er en del af den fælles europæiske landbrugspolitik (CAP) for perioden 2023-2027. Den danske implementering af CAP'en er nedskrevet i en CAP-plan.

CAP-planen skal understøtte EU-fælles målsætninger om en økonomisk bæredygtig landbrugssektor, fremme den grønne dagsorden indenfor miljø, klima og natur samt styrke udviklingen i landdistrikterne.

Etableringsstøtte til unge landbrugere er 100 procent finansieret af EU via Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne (ELFUL).

Denne vejledning hører til bekendtgørelse nr. BEK nr. 559 af 29/05/2024 om etableringsstøtte til unge landbrugere.

2. Om Etableringsstøtte til unge landbrugere

2.1 Ordningen skal sikre flere etableringer af virksomheder

Etableringsstøtte til unge landbrugere 2024-2027 skal styrke de unge landbrugere og unge gartneres mulighed for etablering og efterfølgende fastholdelse inden for erhvervene.

Vi, Landbrugsstyrelsen, administrerer ordningen og træffer afgørelse om tildeling af tilskud.

Ordningen afløser ordningen Støtte til unge landbrugere, der årligt var åben for ansøgninger i perioden 2015-2022.

2.2 Nyt i denne vejledning ift. version 4 fra 2023-ansøgningsrunden

TABEL 2.1. Nyt i denne vejledning siden version 1 fra 2024-ansøgningsrunden.

Afsnit	Ændring	Beskrivelse
2.5.	Tilføjet afsnit om udbetaling af tilskud.	Vi forklarer årsagen til justeret tilskudsbeløb.
3.2.1	Tilføjet afsnit om reelle ejere	Vi forklarer betydningen af reel ejer.
3.2.4	Betingelser vedrørende fast ejendom, driftsaktiver og ejerandele i din virksomhed.	Det er blevet præciseret, hvilke betingelser der skal være opfyldt i forbindelse med din etablering.
5.3.3.	Arbejdskraftbehovet skal være opfyldt inden din virksomheds anmodning om udbetaling.	Det er præciseret, at arbejdskraftbehovet skal være opfyldt inden din virksomheds anmodning om udbetaling.
5.3.4	Krav om virksomhedspant er lempet.	Vi har lempet kravet om virksomhedspant, så det nu kun er nødvendigt med dokumentation for betaling og overtagelse af driftsaktiver.
5.4.2	Der kan være krav om skiltning fra det tidspunkt, hvor din virksomhed modtager tilsagn om tilskud.	Reglerne for skiltning er blevet præciseret. Din virksomhed skal ikke skilte med Landbrugsstyrelsens logo.

2.3 Hvor mange penge er der afsat?

Der er årligt afsat knap 193 mio. kr. i gennemsnit over perioden 2023-2027. Ordningen er 100 procent finansieret med EU-midler fra ELFUL-fonden.

2.4 Hvad kan din virksomhed få tilskud til?

Din virksomhed kan få tilskud i forbindelse med din etablering som landbruger eller gartner. Tilskuddets størrelse bliver afgjort af, hvorvidt din virksomhed er en heltids- eller deltidsvirksomhed, og om du tidligere har fået tilskud under ordningen Støtte til unge landbrugere.

Vi kan kun udbetale det beløb, din virksomhed får tilsagn til, hvis vi kan godkende din virksomheds endelige etablering, og hvis den opfylder kriterierne og forpligtelserne. Se mere i kapitel 3. *Er tilskuddet relevant for din virksomhed?*

Du kan læse mere om udbetaling af tilskud i kapitel 6. *Kontrol og udbetaling af tilskud.*

2.5 Hvor meget kan din virksomhed få i tilskud?

Tilskuddets størrelse afhænger af, om din virksomhed søger om tilskud til etablering af en heltidsvirksomhed (1.665 årlige arbejdstimer) eller deltidsvirksomhed (830 årlige arbejdstimer). Vi beregner tilskuddet på baggrund af følgende satser og udbetaler i danske kroner:

- 1) 50.000 euro ved et årligt arbejdskraftsbehov på mindst 830 timer.
- 2) 100.000 euro ved et årligt arbejdskraftsbehov på mindst 1.665 timer.

I EU-forordningen er tilskuddet begrænset til et maksimalt beløb på 100.000 euro. På grund af fastkurspolitikken er der et begrænset udsving i vekselkursen. Centralkursen ligger på 746,038 kr. pr. 100 euro med et udsving på 2,25 pct. Vi har derfor fastsat tilskuddet til centralkursen minus 2,25 pct., så de omregnede eurobeløb ikke overstiger 100.000 euro pr. sag.

Det maksimale tilsagnsbeløb i danske kroner er derfor fastsat til 729.252,15 kr. for heltidsvirksomheder og 364.626,07 kr. for deltidsvirksomheder.

Eventuelle udbetalinger af tilskud, som du eller din virksomhed har fået udbetalt gennem ordningen Støtte til unge landbrugere i perioden 2015-2022, vil blive modregnet ovenstående faste satser.

Du skal være opmærksom på, at hvis du har fået samlet fem års tilskud, udbetalt i perioden 2015-2022, kan du ikke opnå tilskud under Etableringsstøtte til unge landbrugere.

Eksempel 1: Hvis der er udbetalt mindre end fem års tilskud

Hvis din virksomhed fik udbetalt 45.000 kr. i tilskud både i 2021 og 2022, så nedjusterer vi dit tilsagnsbeløb med 45.000 kr. + 45.000 kr. = 90.000 kr.

Eksempel 2: Hvis der er udbetalt fem års tilskud

Din virksomhed fik eksempelvis udbetalt 45.000 kr. i tilskud i årene 2018, 2019, 2020, 2021 og 2022.

Da din virksomhed tidligere har fået udbetalt tilskud i fem år, kan din virksomhed ikke opnå tilsagn om tilskud under Etableringsstøtte til unge landbrugere.

2.6 Vigtige datoer for din virksomhed

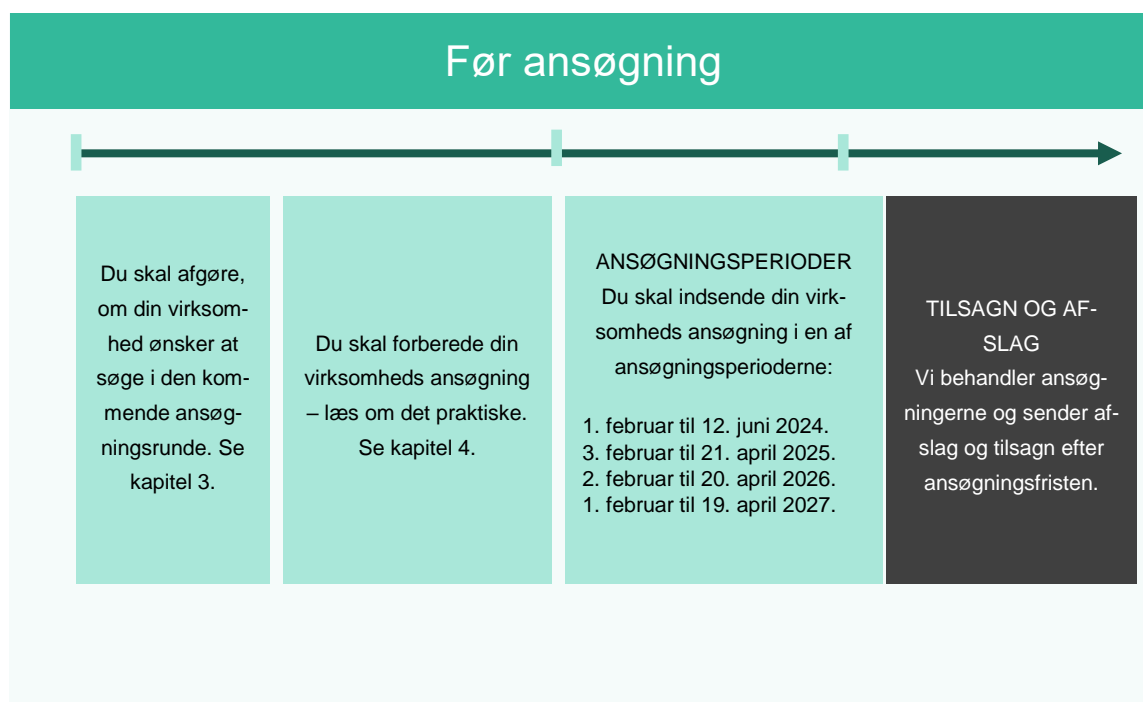
I figur 2.1 kan du få et overblik over de tre faser, din virksomhed skal igennem i forbindelse med at få tilskud til din etablering. Du kan se vigtige tidspunkter og frister, og hvor i denne vejledning du kan læse mere. I starten af hvert kapitel kan du finde et mere detaljeret overblik over den fase, kapitlet vedrører.

Inden ansøgning	Efter ansøgning	Efter anmodning om udbetaling
<p>Kapitel 3 Er ordningen relevant for din virksomhed?</p> <p>Kapitel 4 Når din virksomhed vil søge om tilskud</p>	<p>Kapitel 5 Hvis din virksomhed får tilsagn</p>	<p>Kapitel 6 Kontrol og udbetaling af tilskud</p> <p>Kapitel 7 Opretholdelse af etableringen</p>
<p>ANSØGNINGSPERIODER</p> <p>1. februar 2024 til 12. juni 2024 3. februar 2025 til 21. april 2025 2. februar 2026 til 20. april 2026 1. februar 2027 til 19. april 2027</p>	<p>PROJEKTPERIODE</p> <p>Starter den dag, vi modtager din virksomheds ansøgning og varer i 1 år, eller indtil anmodning om udbetaling indsendes til os.</p>	<p>OPRETHOLDESPERIODE</p> <p>Din virksomhed skal opretholde etableringen tre år efter den dag, vi har udbetalt tilskuddet.</p>
<p>Vi offentliggør information om ordningen på tilskudsguiden på vores hjemmeside</p>	<p>Vi behandler ansøgninger og sender afslag og tilsagn, efter ansøgningsrunden lukker.</p>	<p>Vi gennemgår etableringen efter du har sendt din virksomheds udbetalingsanmodning, dvs. inden vi udbetaler tilskuddet.</p>

3. Er ordningen relevant for mig og min virksomhed?

I dette kapitel kan du læse om kravene i Etableringsstøtte til unge landbrugere. Vi anbefaler, at du læser dette kapitel grundigt og sætter dig ind i, om ordningen er relevant for dig og din virksomhed, inden du begynder på en eventuel ansøgning.

I figur 3.1. kan du se en tidslinje med vigtige datoer i fasen før projektperiodens start. Du kan også se, hvad du skal være opmærksom på, før du går i gang med en ansøgning.

FIGUR 3.1 Tidslinje for fasen "Før ansøgning".

3.1 Du skal være etableret senest 1 år efter indsendelse af ansøgning om tilsagn

Fra din virksomhed har indsendt sin ansøgning om tilsagn, har den 1 år til at gennemføre etableringen (se afsnit 5.2), medmindre andet fremgår af tilsagnet eller bliver meddelt af os. Denne periode betegner vi "projektperioden". Der er ikke mulighed for forlængelse af projektperioden.

Hvis etableringen ikke kan gennemføres rettidigt, kan du frafalde din virksomheds tilsagn og søge et nyt tilsagn i et efterfølgende ansøgningsår. Du skal dog være opmærksom på, at et tidligere opnået tilsagn ikke nødvendigvis indebærer, at et nyt tilsagn om tilskud vil kunne opnås.

3.2 Ansøgningskriterier

I dette afsnit forklarer vi ansøgningskriterierne, som skal være opfyldt inden din virksomhed søger om tilsagn.

Hvilke krav skal din virksomhed opfylde inden ansøgning om tilsagn?

- Din virksomhed skal have et aktivt CVR-nummer.
- Du skal være reel ejer i din virksomhed (se afsnit 3.2.1).
- Du må ikke være fyldt 41 år (se afsnit 3.2.2).
- Du skal opfylde krav om uddannelse eller praktisk erfaring (se afsnit 3.2.3).
- Din virksomhed skal fremlægge enten 1) en endelig købsaftale eller et endeligt skøde på fast ejendom, eller 2) en endelig aftale om køb af besætning, driftsinventar eller driftsmateriel mv., eller 3) en endelig aftale om køb og overdragelse af ejerandele i din virksomhed til dig (se afsnit 3.2.4).
- Der kan ikke gives tilsagn om tilskud, hvis der tidligere er udbetalt 5 års støtte efter vores tidligere ordning Støtte til unge nyetablerede landbrugere, uagtet støtten er udbetalt til dig personligt eller til en virksomhed tilhørende dig (se afsnit 3.5.2).
- Der kan ikke gives tilsagn om tilskud, hvis virksomheden, eller anden virksomhed helt eller delvist tilhørende dig, tidligere har modtaget tilskud under Etableringsstøtte til unge landbrugere (se afsnit 3.5.3).
- Din virksomhed må ikke være gået konkurs (se afsnit 3.5.5).

3.2.1 Du skal være reel ejer i din virksomhed

Vi anser dig for reel ejer i din virksomhed, hvis du direkte eller indirekte, f.eks. gennem et holdingselskab, ejer eller kontrollerer din virksomhed eller på anden måde har ejerskabslignende beføjelser i den.

3.2.2 Du skal være under 41 år

For at opnå tilsagn om tilskud er det et krav, at du ikke er fyldt 41 år den dag, din virksomhed indsender sin ansøgning om tilsagn. Det vil sige, at hvis du fylder 41 år i løbet af ansøgningsrunden, skal din virksomhed indsende sin ansøgning inden din fødselsdag, for at kunne opnå tilsagn.

Dette krav kommer fra EU, da der fremgår af CAP-planforordningen 2021/2115, at der for etableringsstøtte til unge landbrugere og gartnere skal sættes en øvre aldersgrænse på mellem 35 år og 40 år. I Danmark er det besluttet at anvende den højest mulige aldersgrænse.

3.2.3 Krav om uddannelse eller praktisk erfaring

Du skal enten have en relevant uddannelse eller relevant, tilstrækkelig og dokumenteret praktisk erfaring inden for landbrugs- og/eller gartnerivirksomheder.

3.2.3.1 Krav til uddannelse

For at opfylde kravet om uddannelse skal du som minimum have afsluttet den fire år og tre måneder lange landmands- og gartneruddannelse eller en tilsvarende uddannelse, der fagligt indeholder tilsvarende elementer fra landmands- og gartneruddannelsen. Uddannelsen skal være afsluttet senest den dag, din virksomhed indsender sin ansøgning om tilsagn.

Vi foretager en konkret vurdering af alle indkomne ansøgninger, om hvorvidt kravet om uddannelse er opfyldt.

For at kunne opnå tilsagn om tilskud skal du have en relevant uddannelse. Med relevant menes, at uddannelsen i sig selv, eller fag som indgår i en uddannelse, omhandler landbrugsteknik, husdyr, dyrehold, dyrevelfærd, ad-

færdsbiologi, dyrevelfærd, plantedyrkning, virksomhedsledelse og/eller økonomi på virksomhedsniveau. Landbrugsstyrelsen har lavet en liste over uddannelser, som anses for at være relevant. Ved uddannelser som ikke fremgår af uddannelseslisten, vil vi i den konkrete sagsbehandling vurdere, om uddannelsen lever op til ovenstående krav.

Vores praksis, når uddannelser bliver vurderet:

- 1) Vi foretager en konkret vurdering af, hvorvidt du opfylder kravet om rette uddannelse. Uddannelsesniveaut skal være minimum en fire år og tre måneder lang landmands- eller gartneruddannelse indenfor områderne: Væksthus- eller planteskolegartner.
- 2) Alle overbygningsuddannelser på landbrugs- og gartneriområdet, såsom produktionsleder og agrarøkonom på landbrugsområdet, er også godkendte uddannelser. Det samme gør sig gældende på gartneriområdet med "Gartnerier og Planteskoler lederuddannelse (GPL)" og for den tidligere uddannelse som faglært landmand på 3,5 år.
- 3) Andre uddannelser, der fagligt og uddannelsesmæssigt som minimum svarer til ovenstående godkendte uddannelser, kan godkendes efter en individuel vurdering. Proces for den individuelle vurdering kan ses på Tilskudsguiden for ordningen under afsnittet: *Hvilke krav er der for at få tilskud?*
- 4) Uddannelser fra udlandet skal, **før indsendelse af ansøgning til os**, være vurderet af Uddannelses- og Forskningsministeriet. Vi foretager ikke vurderinger af udenlandske uddannelser fra 2024 og frem.

Find ansøgningsblanketter for vurdering af udenlandske uddannelser på Uddannelses- og forskningsministeriets hjemmeside: <https://ufm.dk/uddannelse/anerkendelse-og-dokumentation/guide-til-anerkendelse>

En ikke-udtømmende liste over godkendte uddannelser er lagt på Tilskudsguiden. Denne liste vil blive opdateret efter ansøgningsrunden, såfremt flere uddannelser godkendes under sagsbehandlingen.

3.2.3.2 Krav til praktisk erfaring

For at opfylde kravet om praktisk erfaring skal du have et realkompetencevurderingsbevis på niveau EUV1, som skal udarbejdes af enten en landbrugs- eller gartneriskole. Vi indhenter ikke realkompetencebeviser, såfremt de ikke er medsendt ansøgningen.

Vi accepterer kun, at praktisk erfaring dokumenteres ved et realkompetencevurderingsbevis med indplacering af dig på EUV1-niveau, da det er kendetegnet ved, at du dermed har mindst har to års relevant erhvervs erfaring. EUV1 betyder desuden også, at du dermed vil kunne starte direkte på hovedforløbet ved en landbrugsfaglig eller gartnerifaglig uddannelse.

Du kan få foretaget en realkompetencevurdering hos den relevante uddannelsesinstitution uden at være optaget på den pågældende uddannelse. For nærmere information om realkompetencevurdering, kan du rette henvendelse til den pågældende uddannelsesinstitution eller Undervisningsministeriet, som har myndighedsansvaret på området.

3.2.4 Krav om fast ejendom, driftsaktiver eller ejerandele i din virksomhed

For at kunne opnå tilsagn skal din virksomhed med ansøgning om tilsagn indsende et af følgende dokumenter:

- 1) En endelig købsaftale eller et endeligt skøde på fast ejendom, der dokumenterer din overtagelse af fast ejendom eller din virksomheds overtagelse af fast ejendom.
- 2) En endelig aftale om din eller din virksomheds køb af besætning, driftsinventar og driftsmateriel m.v.
- 3) En endelig aftale om køb og overdragelse af ejerandele i din virksomhed til dig.

Fælles for de tre muligheder gælder, at overtagelsen/overdragelsen ikke må være sket mere end 4 år før ansøgningstidspunktet og skal ske senest i projektperioden, som beskrevet i afsnit 3.1.

Fast ejendom og besætning, driftsinventar og driftsmateriel m.v. skal erhverves med henblik på etablering af en landbrugsbedrift eller et gartneri.

3.3 Er der minimumskrav til beløbsstørrelse anvendt ved etableringen?

Etableringen skal ikke have en nærmere defineret økonomisk størrelse for at være tilskudsberettiget. Der skal dog være tale om en reel etablering. Denne konkrete vurdering foretages i sagsbehandlingen. Vi kontrollerer, om der er givet urigtige eller vildledende oplysninger eller fortiet oplysninger af betydning for sagens afgørelse (se mere i afsnit 5.6).

3.4 Tilskudsmuligheder for gartnerivirksomheder

Inden for gartneriområdet er der tre grene: (1) væksthushavere med produktion af væksthushavere, blomster og planter samt champignon, (2) frilandsproducenter med produktion af frilandsgrøntsager, frugt og bær samt planteskoleplanter og (3) havecentre med salg af gartneriprodukter.

Er din virksomhed tilskudsberettiget inden for gartneriområdet:

- Både væksthushavere og frilandsgartnerier er inden for målgruppen. Vi har normtimesatser for arbejdskraftbehovet inden for begge disse grene af gartnerierhvervet.

Er din virksomhed ikke tilskudsberettiget inden for gartneriområdet:

- Havecentergartnerier er ikke tilskudsberettigede, da de ikke er primære jordbrugsvirksomheder, fordi de kun sælger planter. Dermed er havecentergartnerier ikke omfattet af i Bilag I til Traktaten om den Europæiske Unions Funktionsmåde (TEUF).

3.5 Hvem kan ikke få tilskud?

Nedenfor følger en ikke-udtømmende liste over virksomheder, der ikke kan få Etableringsstøtte til unge landbrugere.

Eksempler på virksomheder der ikke er tilskudsberettigede:

- Hobbylandbrug.
- Der kan ikke gives tilsagn om tilskud, såfremt der tidligere er udbetalt 5 års støtte efter vores tidligere ordning; Støtte til unge landbrugere, uagtet støtten er udbetalt til dig personligt eller til en virksomhed tilhørende dig.
- Der kan ikke gives tilsagn om tilskud, såfremt virksomheden, eller anden virksomhed helt eller delvist tilhørende dig, tidligere har modtaget tilskud under Etableringsstøtte til unge landbrugere.
- Havecentergartnerier.
- Konkursboer.

3.5.1 Hobbylandbrug

Din virksomhed skal have et årligt arbejdskraftbehov på mindst 830 timer fra tidspunktet for anmodning om udbetaling til udløbet af opretholdelsesperioden. Hvis din virksomhed ikke har et arbejdskraftbehov på mindst 830 timer, betegnes den som et hobbylandbrug og er ikke tilskudsberettiget.

3.5.2 Der kan ikke gives tilsagn om tilskud, hvis der tidligere er udbetalt 5 års støtte under vores tidligere ordning Støtte til unge landbrugere

Hvis du eller din virksomhed fik fem års tilskud udbetalt under ordningen Støtte til unge landbrugere, som var åben i perioden 2015-2022, kan din virksomhed, ikke modtage tilskud under Etableringsstøtte til unge landbrugere.

3.5.3 Der kan ikke gives tilsagn om tilskud, hvis der tidligere er modtaget tilskud under Etableringsstøtte til unge landbrugere

Din virksomhed kan ikke få tilsagn om tilskud under Etableringsstøtte til unge landbrugere, hvis din virksomhed eller anden virksomhed, helt eller delvist tilhørende dig, tidligere har modtaget tilskud under Etableringsstøtte til unge landbrugere.

3.5.4 Havecentergartnerier

Havecentergartnerier er ikke tilskudsberettigede, da de ikke er primære jordbrugsvirksomheder, fordi de kun sælger planter.

3.5.5 Konkursboer

Tilsagn om tilskud kan ikke gives til konkursboer. Din virksomhed vil få afslag på sin ansøgning om tilsagn, hvis vi ved opslag på virk.dk kan konstatere, at virksomheden er gået konkurs.

3.6 Kriterier for tilskudsberettigelse

Hvis din virksomhed får tilsagn om tilskud, skal den overholde en række kriterier indtil udløbet af opretholdelsesperioden, som er tre år efter datoen for udbetalingen af tilskuddet. Læs om kriterierne for tilskudsberettigelse i afsnit 5.3.

Ved anmodning om udbetaling og i opretholdelsesperioden skal din virksomhed overholde følgende krav:

- Din virksomhed skal have et aktivt CVR-nummer.
- Du skal være reel ejer i din virksomhed.
- Din virksomhed må ikke være gået konkurs.
- Din virksomhed skal drive en primær landbrugsbedrift eller et gartneri
- Du skal have en stemmeandel på mindst 50 procent i din virksomhed og en ejerandel på mindst 25 procent.
- Din virksomhed skal have et årligt arbejdskraftbehov på mindst 830 eller 1.665 arbejdstimer afhængigt af, om der er søgt om tilskud til etablering af en heltidsvirksomhed eller deltidsvirksomhed.
- Din virksomhed skal opfylde betingelser vedr. fast ejendom, driftsaktiver eller ejerandele.

3.7 Forpligtelser

Hvis din virksomhed får tilsagn om tilskud, er den forpligtet til at opretholde projektet i tre år efter datoen for udbetalingen, og den er forpligtet til at skilte korrekt. Forpligtelserne er yderligere beskrevet i afsnit 5.4.

3.8 Hvordan må din virksomhed finansiere etableringen?

3.8.1 Vores tilskud

Tilskud under ordningen Etableringsstøtte til unge landbrugere er finansieret 100 procent fra EU via Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne (ELFUL).

Tilskuddet udbetales som én engangsudbetaling og ydes efter faste satser for henholdsvis en heltids- eller deltidsvirksomhed. Vi modregner dog tidligere udbetalinger underordningen Støtte til unge landbrugere, som du eller en virksomhed tilhørende dig har fået udbetalt i perioden 2015-2022, såfremt du eller din virksomhed ikke har modtaget de maksimale fem års udbetalinger.

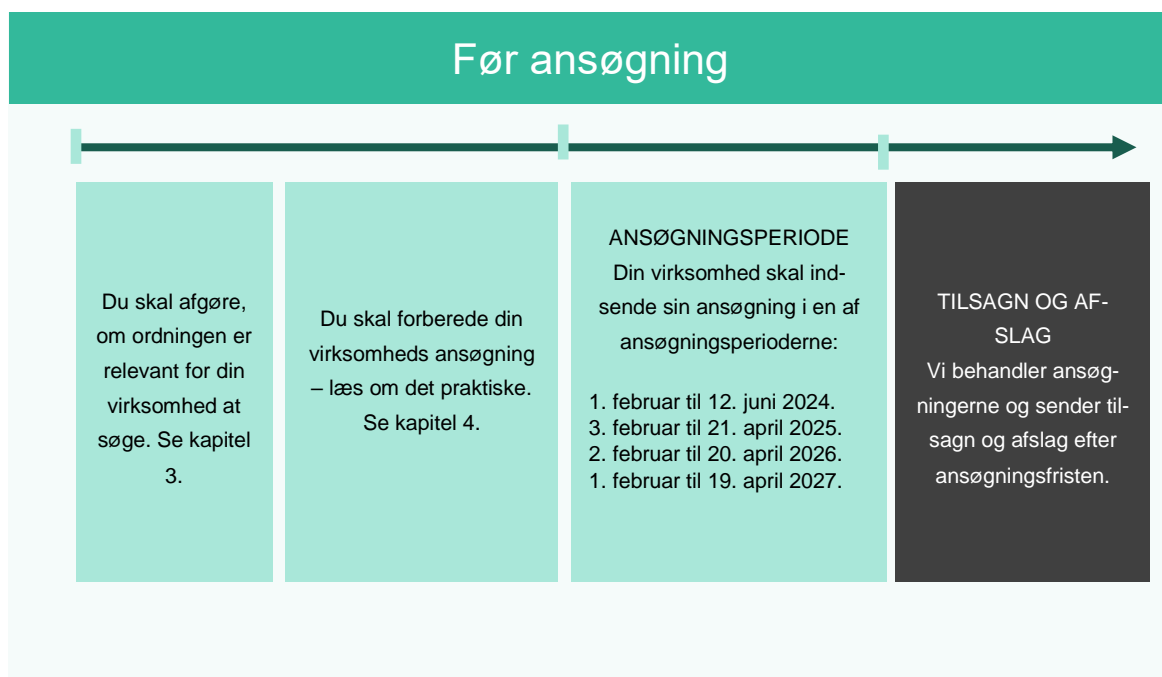
3.8.2 Anden offentlig, national medfinansiering

Tilskuddet under Etableringsstøtte til unge landbrugere kan kombineres med andre offentlige, nationale tilskud, i form af garanti, kaution eller lignende. Det kan eksempelvis være vækstkaution fra EIFO (Danmarks Eksport- & Investeringsfond). Der vil derfor ikke ske nogen modregning af andre offentlige eller nationale midler.

4. Når din virksomhed vil søge om tilskud

Dette kapitel indeholder de oplysninger, du skal bruge, når din virksomhed vil søge om tilskud.

I figur 4.1. kan du se en tidslinje med de datoer, du skal kende i fasen før ansøgning om tilsagn, og du kan se, hvilke ting din virksomhed skal være opmærksom på.

FIGUR 4.1. Tidslinje for fasen "Før ansøgning".

4.1 Ansøgningsperioder og ansøgningsfrister

I ansøgningsrunden for 2024, kan din virksomhed indsende sin ansøgning om tilsagn om tilskud fra torsdag den 1. februar 2024 kl. 9.00, og vi skal senest have modtaget ansøgningen hos os onsdag den 12. juni 2024 kl. 23:59.

De efterfølgende år forventes ansøgningsperioden at være følgende dage:

- 3. februar 2025 kl. 9.00 til 21. april 2025 kl. 23.59.
- 2. februar 2026 kl. 9.00 til 20. april 2026 kl. 23.59.
- 1. februar 2027 kl. 9.00 til 19. april 2027 kl. 23.59.

Det er ikke muligt at indsende en ansøgning efter ansøgningsfristen.

Ansøgningsperiode i 2024

Torsdag den 1. februar 2024 kl. 9.00 – onsdag den 12. juni 2024 kl. 23.59.

4.2 Sådan søger din virksomhed om tilskud

Din virksomhed skal sende sin ansøgning om tilsagn og efterfølgende anmode om udbetaling ved brug af Landbrugsstyrelsens Tast selv.

Link til Tast selv finder du i tilskudsguiden på vores hjemmeside.

Her finder du også links til vejledning i brug af Tast selv.

Hvis du oplever problemer med Tast selv, skal du sørge for at dokumentere problemet, f.eks. ved hjælp af skærbilleder og notering af tidspunktet for, hvornår du forsøgte at indsende ansøgningskemaet. Dokumentationen skal kunne bruges af os til opslag i systemlogs for at bekræfte, at du oplevede problemer.

Hvis du er i tvivl om noget i forbindelse med din virksomheds ansøgning, kan du kontakte Landbrugsstyrelsen på telefon: 33 95 80 00

4.3 Hvad skal din virksomheds ansøgning indeholde?

Din virksomheds ansøgning om tilskud under Etableringsstøtte til unge landbrugere består hovedsageligt af et udfyldt ansøgningskema, som du finder i Tast selv.

Alle obligatoriske afsnit i ansøgningskemaet skal være udfyldt, ellers kan din virksomhed ikke indsende skemaet.

Ansøgningen skal vedlægges de nødvendige bilag:

- Relevante uddannelsesbeviser eller realkompetencevurdering på EUV1-niveau.
- Én af følgende:
 - En købsaftale eller et skøde, der dokumenterer overtagelse af fast ejendom
 - En aftale om køb af besætning, driftsinventar eller driftsmateriel m.v.
 - En aftale om køb og overdragelse af ejerandele i din virksomhed til dig.

Såfremt vi mangler oplysninger eller bilag, vil vi partshøre din virksomhed, før vi træffer afgørelse.

I tilfælde af at der afgives falske eller vildledende oplysninger, anmelder vi det til politiet. Læs mere i afsnit 5.6.

Din virksomheds ansøgning skal overholde følgende:

- Din virksomhed skal udfylde alle obligatoriske afsnit i ansøgningsskemaet.
- Din virksomhed skal indsende alle de nødvendige bilag.
- Din virksomhed skal give korrekte og ikke vildledende oplysninger, og må ikke fortie oplysninger, der har betydning for sagens afgørelse.

4.3.1 Din virksomheds forretningsplan er en del af ansøgningsskemaet

Din virksomheds forretningsplan består af budgettal for omsætning, dækningsbidrag og resultat af primær drift for de første tre år efter etableringen, samt afsætningsforhold, f.eks. afsætning gennem et andelsselskab, til andre virksomheder eller direkte til konsum.

Resultat af primær drift er din virksomheds resultatet før privatforbrug, renteudgifter og afskrivninger.

Forretningsplanen skal indtastes i ansøgningsskemaet under faneblad "Virksomhed" under bjælke c "Budgettal" og bjælke D "Afsætningsforhold".

4.3.2 Heltidsvirksomhed eller deltidsvirksomhed?

Din virksomhed skal tage stilling til, om der skal søges om tilsagn om tilskud til en heltidsvirksomhed med et årligt arbejdskraftbehov på mindst 1.665 timer eller en deltidsvirksomhed med et årligt arbejdskraftbehov på mindst 830 timer.

Din virksomhed vælger selv, om den søger tilskud til etablering af en heltidsvirksomhed eller deltidsvirksomhed. Den automatiske beregning, som foretages i ansøgningsskemaet, er ikke afgørende herfor. Hvis vi ikke automatisk kan beregne et opfyldt arbejdskraftsbehov i ansøgningsskemaet, så skal din virksomhed vedhæfte en beskrivelse, af hvordan din virksomhed vil opfylde arbejdskravet inden anmodning om udbetaling.

Det afgørende er, at arbejdskraftbehovet for en heltids- eller deltidsvirksomhed kan dokumenteres opfyldt, inden din virksomheds anmodning om udbetaling af tilskuddet (se afsnit 5.3.3).

Det er derfor muligt at søge om tilskud svarende til en heltidsvirksomhed, selvom beregningen af arbejdskraftbehovet i ansøgningsskemaet viser, at der er mindre end 1.655 timer.

Ligeledes er det muligt at søge om tilskud svarende til en deltidsvirksomhed, selvom beregningen af arbejdskraftbehovet i ansøgningsskemaet viser, at der er tale om en heltidsvirksomhed. Dette kan være relevant, f.eks. hvis din virksomhed planlægger at nedskalere driften i projekt- eller opretholdelsesperioden.

Vær opmærksom på, at så snart ansøgningsrunden er lukket, er det ikke muligt at ændre fra deltidsvirksomhed til heltidsvirksomhed.

4.4 Sådan træffer vi afgørelse om tilsagn om tilskud

Vi foretager en prioritering af alle de indkomne ansøgninger.

4.4.1 Prioritering af ansøgninger

Ansøgningerne prioriteres efter nyeste dato for endelig købsaftale eller endeligt skøde på fast ejendom, eller dato for endelig indgåelse af aftale om køb af besætning, driftsinventar eller driftsmateriel mv. eller dato for aftale om køb af hele eller dele af virksomheden. Den anførte datering bestemmer rangordenen på ansøgningerne, således at nyere prioriteres før ældre.

Hvis der på grund af de bevillingsmæssige rammer skal gives afslag til et eller flere projekter, gives der afslag til de ansøgninger, der opnår lavest prioritering.

Hvis der er lighed mellem et eller flere projekter, træffes der afgørelse ved elektronisk, automatiseret lodtrækning.

4.4.2 Årsager til, at din virksomhed kan få afslag på sin ansøgning

Din virksomhed kan få afslag på sin ansøgning på grund af prioritering, som beskrevet i afsnit 4.4.1. Virksomheden må gerne søge igen et efterfølgende år, hvis den har fået afslag eller selv har frafaldet sit tilsagn. Ansøgningskriterierne skal dog fortsat være opfyldt det år, der søges om tilsagn.

Der kan også være andre årsager til, at din virksomhed får afslag, f.eks. hvis den ikke opfylder kravene for tilskuddet – se boksen "Hvilke krav skal din virksomhed overholde inden ansøgning?" i kapitel 3 *Er tilskuddet relevant for min virksomhed?*

4.5 Vær særligt opmærksom på

I dette afsnit kan du læse, hvad du skal være særligt opmærksom på, når du udfylder din virksomheds ansøgning.

Projektperioden starter den dag, vi modtager din virksomheds ansøgning. I hele ansøgningsperioden kan du lave opdateringer til din virksomheds ansøgning, også selvom du allerede har indsendt den. Projektperioden starter dog stadig den dag, vi modtog din virksomheds første ansøgning.

Vi sender et kvitteringsbrev som bekræftelse på, at vi har modtaget din virksomheds ansøgning via Tast selv. Kvitteringsbrevet bliver sendt automatisk umiddelbart efter, at du har indsendt din virksomheds ansøgning.

Hvis din virksomhed fortryder at søge om tilskud og endnu ikke har indsendt sin ansøgning, kan du i ansøgningsperioden annullere din oprettede kladde. Når du annullerer din virksomheds ansøgning, bibeholder den muligheden for senere at oprette en ny ansøgning.

Hvis du fortryder den indsendte ansøgning om tilsagn om tilskud, kan du i ansøgningsperioden annullere ansøgningen under fanen *Frafald af ansøgning*.

4.5.1 Hvad kan du gøre for at fremskynde sagsbehandlingen?

Medsend kun det nødvendige materiale til din virksomheds ansøgning, ellers vil sagsbehandlingstiden forlænges unødvendigt.

Husk at svare hurtigt og fyldestgørende på partshøringer. Hvis din virksomhed ikke indsender de oplysninger, som vi efterspørger, træffer vi afgørelse på det foreliggende grundlag. Det er vigtigt, at du læser vores høringsbreve grundigt og er sikker på, at du har svaret på alle spørgsmål, når din virksomhed sender svaret ind. Hvis din virksomhed ikke indsender de oplysninger, som vi efterspørger, har vi mulighed for at træffe afgørelse (herunder om afslag) på det foreliggende grundlag. Det er derfor vigtigt, at din virksomhed medvirker til at oplyse sagen.

4.6 Svarproces

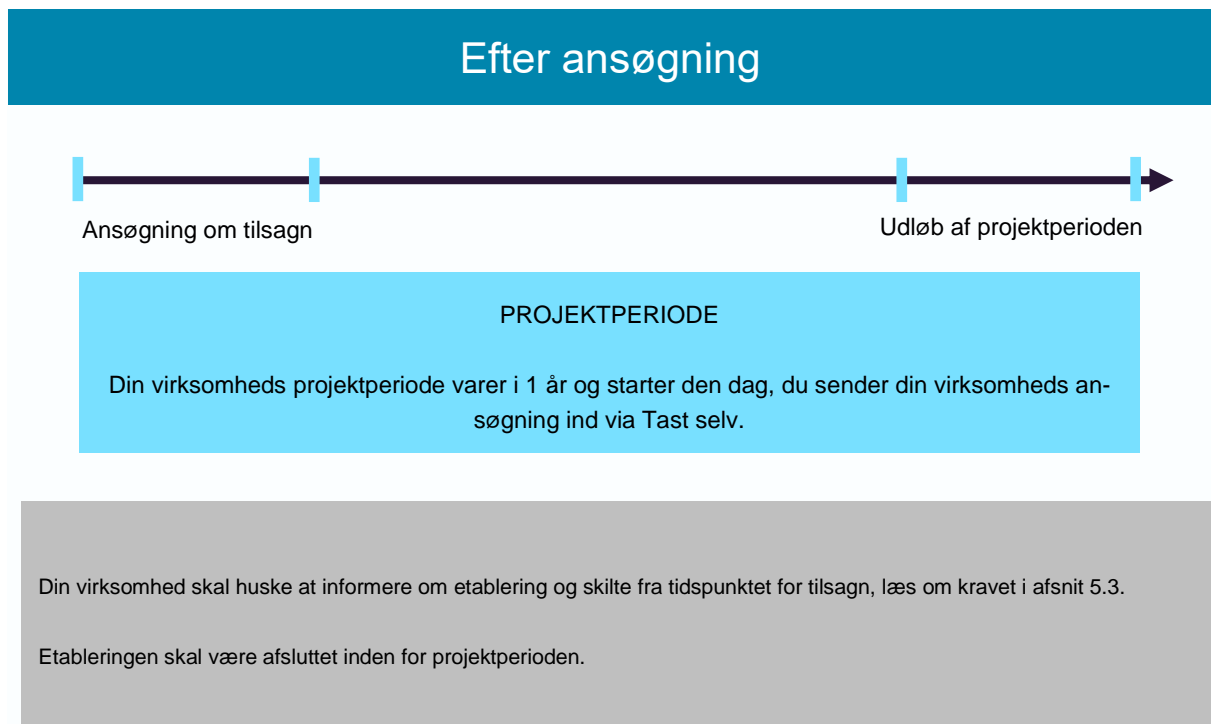
Når vi har behandlet din virksomheds ansøgning og har vurderet, om din virksomhed får tilsagn om tilskud eller afslag, sender vi afgørelsen til din virksomhed. Vores afgørelse kan du også finde i *Tast selv*

Hvis din virksomhed får tilsagn, modtager den et tilsagnsbrev, hvori størrelsen på tilsagnsbeløbet er anført (se afsnit 2.5). Hvis din virksomhed får afslag på sin ansøgning, modtager den et afslagsbrev med begrundelse for afslaget samt en klagevejledning.

5. Hvis din virksomhed får tilsagn

I dette kapitel kan du læse, hvad din virksomhed skal leve op til, hvis den får tilsagn om tilskud.

I figur 5.1. herunder kan du se en tidslinje, og hvilke ting din virksomhed skal være opmærksom på, når den får tilsagn om tilskud.

FIGUR 5.1 Tidslinje for fasen "Efter ansøgning".

5.1 Projektperioden er 1 år fra indsendelse af ansøgning om tilskud

Projektperiode:

- Projektperioden er 1 år. Det betyder, at din virksomhed fra ansøgningstidspunktet har 1 år til at gennemføre etableringen. Når etableringen er gennemført kan din virksomhed anmode om udbetaling af tilskuddet.
- Projektperioden begynder, da vi modtog din virksomheds ansøgning om tilsagn.
- Hvis din virksomhed, inden ansøgningsfristens udløb, har ændret i sin ansøgning og indsendt den på ny, ændrede det ikke på projektperiodens startdato.
- Hvis din virksomhed anmoder om udbetaling, inden projektperioden er udløbet, slutter projektperioden den dag, vi modtager din virksomheds anmodning om udbetaling. Det vil sige, at det også er denne dato, der er skæringsdato for, hvilke dokumenter vi kan godkende i sagsbehandlingen.

5.2 Frist for at gennemføre etableringen

Din virksomhed skal afslutte etableringen og indsende anmodning om udbetaling senest på projektperiodens slutdato. Projektperiodens slutdato er angivet i dit tilsagnsbrev, med mindre andet senere er blevet meddelt af os. Ved anmodning om udbetaling erklærer din virksomhed etableringen for afsluttet og gennemført i overensstemmelse med tilsagnet. Vi anser etableringen for gennemført, når kriterierne for tilskudsberettigelse er opfyldt. Læs mere om kriterier for tilskudsberettigelse i afsnit 5.3.

Hvis din virksomhed anmoder om udbetaling for sent, det vil sige efter projektperiodens slutdato, nedsætter vi tilskuddet. Din virksomheds tilsagn bortfalder helt, hvis den indsender sin anmodning om udbetaling mere end 20 kalenderdage efter datoen for projektperiodens afslutning. Se mere i afsnit 6.9.1.

5.3 Kriterier for tilskudsberettigelse

I dette afsnit forklarer vi kriterierne for tilskudsberettigelse, som skal være opfyldt inden anmodning om udbetaling og indtil udløbet af opretholdelsesperioden.

Ved anmodning om udbetaling og i opretholdelsesperioden skal din virksomhed overholde følgende krav:

- Din virksomhed skal have et aktivt CVR-nummer.
- Du skal være reel ejer i din virksomhed (se afsnit 3.2.1).
- Din virksomhed må ikke være gået konkurs.
- Din virksomhed skal drive en primær landbrugsbedrift eller et gartneri
- Du skal have en stemmeandel på mindst 50 procent i din virksomhed og en ejerandel på mindst 25 procent (se afsnit 5.3.2).
- Din virksomhed skal have et årligt arbejdskraftbehov på mindst 830 eller 1.665 arbejdstimer afhængigt af, om der er søgt om tilskud til etablering af en heltidsvirksomhed eller deltidsvirksomhed (se afsnit 5.3.3).
- Din virksomhed skal opfylde betingelser vedr. fast ejendom, driftsaktiver eller ejerandele (se afsnit 5.3.4).

5.3.1 Din virksomhed skal drive en primær landbrugsbedrift eller et gartneri

Din virksomhed skal drive en primær landbrugsbedrift eller et gartneri, der producerer produkter, som ikke har været genstand for forarbejdelse eller forædling med undtagelse af aktiviteter vedrørende forberedelse til første salg. Produkterne skal være omfattet af bilag 1 til Traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde (TEUF).

5.3.2 Krav om ejerskab og stemmeandele

Inden din virksomhed anmoder om udbetaling, skal du have en stemmeandel på mindst 50 procent i virksomheden og en ejerandel på mindst 25. procent af virksomheden.

5.3.3 Krav om arbejdskraftbehov

Inden din virksomhed anmoder om udbetaling skal den have et arbejdskraftbehov svarende til det, den har fået tilsagn til. Du vælger selv om din virksomhed søger om tilskud til etablering af en heltidsvirksomhed (1.665 arbejdstimer) eller deltidsvirksomhed (830 arbejdstimer). Læs mere herom i afsnit 4.3.2.

Vi beregner automatisk eller manuelt din virksomheds årlige arbejdskraftbehov i forbindelse med anmodning om udbetaling. Ved beregningen anvender vi de normtimesatser, som fremgår af bilag 1 til bekendtgørelsen.

Når du udfylder din virksomheds anmodning om udbetaling i vores selvbetjeningsløsning, vil beregningen som udgangspunkt ske automatisk ved, at der indhentes data fra det senest godkendte Fællesskema (FS), og/eller de seneste indberetninger til Det Centrale Husdyrregister (CHR). Hvis du er uenig i beregningen, eller hvis der ikke automatisk kan beregnes et opfyldt arbejdskraftbehov på baggrund af FS og CHR, skal du vedhæfte dokumentation for, at din virksomhed har et opfyldt arbejdskraftbehov på henholdsvis mindst 830 timer for en deltidsvirksomhed og mindst 1.665 timer for en heltidsvirksomhed, afhængigt af hvad din virksomhed har fået tilsagn om tilskud til.

Vi har fastsat normtimesatserne ved at udregne det årlige arbejdskraftbehov på baggrund af en basissats og en normtimesats pr. ha., dyr m.v. Satserne er baseret på data fra Danmarks Statistik og på basis af en 5-årig periode. Derved er der taget højde for det årlige udsving i arbejdskraftbehov for de forskellige typer afgrøder og dyr. Normtimesatserne er en gennemsnitsberegning for alle typer landbrug eller gartnerier. Der er mange forskellige

faktorer, som har indflydelse på det reelle arbejdskraftbehov for din virksomhed, såsom størrelse, sammensætning af virksomheden, beliggenhed, vejr mv. Du kan derfor opleve, at din egen opgørelse af din virksomheds faktiske tidsforbrug ikke stemmer overens med vores beregning.

Eksempel på beregning af arbejdskraftbehovet:

Arbejdskraftsbehovet for en konventionel landbrugsvirksomhed, som har 10 ammekøer, 5 kalve, 10 ha med vårbyg og 10 ha med hvede, beregnes således:

- Vårbyg:
 $100 \text{ timer (basisforbrug)} + (10 \text{ ha} \times 6,3 \text{ timer/ha}) = 100 \text{ timer} + 63 \text{ timer} = 163 \text{ timer}$
- Hvede:
 $100 \text{ timer (basisforbrug)} + (10 \text{ ha} \times 7,3 \text{ timer/ha}) = 100 \text{ timer} + 73 \text{ timer} = 173 \text{ timer}$
- Ammekøer:
 $80 \text{ timer (basisforbrug)} + (10 \text{ dyr} \times 2,9 \text{ timer/dyr}) = 80 \text{ timer} + 29 \text{ timer} = 109 \text{ timer}$
- Kalve:
 $20 \text{ timer (basisforbrug)} + (5 \text{ dyr} \times 2,9 \text{ timer/kalv}) = 20 \text{ timer} + 14,5 \text{ timer} = 34,5 \text{ timer}$

I alt: 479,5 timer

Virksomheden opfylder således ikke kravet om et årligt arbejdskraftbehov på mindst 830 timer, og er derfor ikke tilskudsberettiget.

Kan arbejdskraftbehovet ikke beregnes automatisk, f.eks. fordi virksomheden er nystartet, og der derfor ikke foreligger et godkendt Fællesskema, skal der i forbindelse med anmodning om udbetaling medsendes dokumentation for, hvorfor du mener, at din virksomhed har et årligt arbejdskraftbehov på mindst 830 timer for en deltidsvirksomhed og 1.665 timer for en heltidsvirksomhed. Da arbejdskraftbehovet skal være opfyldt inden anmodning om udbetaling, er en plan for at arbejdskraftbehovet opfyldes på et senere tidspunkt utilstrækkelig.

Dokumentationen kan f.eks. være en ansøgning til Fællesskemaet eller en markplan for den kommende sæson. Sammen med en ansøgning til Fællesskemaet eller en markplan skal der medsendes dokumentation for råderet over de arealer, der er lagt til grund for beregningen af arbejdskraftbehovet.

Hvis der som dokumentation for råderet vedlægges et tinglyst skøde, skal du være opmærksom på, at:

- Enten ansøger eller den unge landbruger fremgår af skødet som adkomsthaver
- Det fremgår hvor stort og hvilket areal skødet omfatter
- Det fremgår, at der er tale om fast ejendom til landbrugs- eller gartneriproduktion
- Der er tale om et aktuelt skøde, som er printet i forbindelse med udfærdigelse af udbetalingsanmodningen.

Hvis der som dokumentation for råderet vedlægges en eller flere forpagtningsaftaler, skal du være opmærksom på, at forpagtningsaftalen skal indeholde oplysninger om:

- Hvem der bortforpagter
- Hvem der forpagter
- Dato for aftalens indgåelse

- Perioden som forpagtningsaftalen omfatter
- Hvor stort og hvilket areal forpagtningsaftalen omfatter

I Tilskudsguiden på vores hjemmeside kan du under afsnittet *Beregning af arbejdskraftbehov* finde oversigter over, hvordan afgrøder fra FS og dyr fra CHR er inddelt i forskellige kategorier. Disse oversigter kan du anvende, hvis du har brug for at beregne din virksomheds årlige arbejdskraftbehov manuelt.

Der er en række afgrøder og dyr, som ikke fremgår af oversigterne. Det skyldes, at der ikke er fastsat normtimesatser for disse afgrøder og dyr, og de indgår derfor ikke i den automatiske beregning af arbejdskraftbehovet. Vi vil her foretage en manuel vurdering af disse afgrøder og dyr i sagsbehandlingen, hvis de fremgår af bilag 1 til Traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde (TEUF).

5.3.4 Betingelser vedrørende fast ejendom, driftsaktiver og ejerandele i din virksomhed

Inden anmodning om udbetaling skal din virksomhed opfylde én af følgende betingelser:

- 1) At det fremgår af det endeligt tinglyste skøde på den faste ejendom, som din virksomhed indsendte en endelig købsaftale eller et endeligt skøde for til os, i forbindelse med ansøgning om tilsagn, at du ejer mindst 25 pct. af den faste ejendom.
- 2) At der er dokumentation for din eller din virksomheds betaling og overtagelse af den besætning, det driftsinventar eller det driftsmateriel m.v., som din virksomhed indsendte en endelig aftale om køb af, i forbindelse med ansøgning om tilsagn.
- 3) At det fremgår af din virksomheds ejerbog, at du ejer mindst 25 pct. af din virksomhed.

5.4 Forpligtelser

Hvis din virksomhed får tilsagn om tilskud skal den overholde forpligtelser om opretholdelse af etableringen og skiltning. Forpligtelserne uddybes i de følgende to afsnit.

5.4.1 Opretholdelse

Du skal opretholde din etablering i en periode på tre år efter, at din virksomhed har fået sin udbetaling. I den periode (opretholdelsesperioden) skal din virksomhed opretholde alle kriterierne for tilskudsberettigelse jf. afsnit 3.6. Såfremt det ikke sker, vil der blive fremsat krav om delvis eller fuld tilbagebetaling af det udbetalte tilskud.

I opretholdelsesperioden kontrollerer vi løbende alle sager for, om kriterierne for tilskudsberettigelse er overholdt.

Du kan læse mere om opretholdelsesperioden i kapitel 7 *Opretholdelse af etableringen*.

5.4.2 Skiltning

Hvis din virksomhed har et officielt websted, en officiel profil på en social medieplatform, eller hvis den udarbejder dokumenter eller kommunikationsmateriale om projektet, er der krav om korrekt skiltning fra tilsagnstidspunktet indtil datoen for udbetaling (se afsnit 5.5).

5.5 Skiltning

Det er et krav i EU-reglerne, at din virksomhed skal informere offentligheden om, at den modtager 100 procent tilskud fra EU til en etablering. I bekendtgørelsen kaldes at informere på denne måde for "skiltning".

I det følgende kan du læse mere om:

- Hvor lang tid, hvornår og hvor skal din virksomhed skilte
- Hvordan din virksomhed skal skilte
- Hvor din virksomhed kan finde de skabeloner, logoer og den tekst, som den skal bruge
- Hvordan din virksomhed dokumenterer, at den har skiltet korrekt
- At vi nedsætter din virksomheds tilskud, hvis den ikke har skiltet korrekt.

5.5.1 Hvor lang tid skal din virksomhed skilte?

Din virksomhed skal skilte senest 7 kalenderdage efter tilsagnsdatoen og indtil datoen for den har modtaget sin udbetaling af tilskud. Din virksomhed skal sikre dokumentation for at skiltning er påbegyndt rettidigt.

5.5.2 Hvornår og hvor skal din virksomhed skilte?

Når din virksomhed anmoder om udbetaling af tilskuddet, skal den dokumentere, at der er skiltet korrekt. Dokumentationen skal indsendes sammen med anmodning om udbetaling for at din virksomhed kan dokumentere korrekt skiltning fra tilsagnstidspunktet.

Din virksomhed skal skilte i følgende situationer:

- Hvis din virksomhed har et officielt websted eller en officiel profil på et socialt medie, skal din virksomhed hér informere om, at den får tilskud fra EU.
- Hvis din virksomhed har dokumenter og kommunikationsmateriale, der vedrører etableringen skal din virksomhed heri informere om, at den får tilskud fra EU.

Din virksomhed skal skilte på officielle websteder og officielle profiler på sociale medier

Hvis din virksomhed har et officielt websted eller en officiel profil på et socialt medie, skal der hér informeres om tilskuddet fra EU.

Det er ikke et krav, at din virksomhed skal have et officielt websted eller en officiel social medieprofil. Har den ikke allerede et officielt websted eller en officiel social medieprofil, er det ikke et krav, at der oprettes en. Din virksomhed skal dog være opmærksom på, at hvis din virksomhed af egen fri vilje opretter en officiel hjemmeside eller en officiel social medieprofil i løbet af projektperioden, er virksomheden i så fald forpligtet til at skilte hér frem til udbetalings-tidspunktet.

Hvornår er et websted eller en profil på et socialt medie ”officiel”?

Et officielt websted er en hjemmeside tilknyttet dig, din virksomhed, eller en anden indehaver af virksomheden, og som har indhold om virksomheden eller etableringen. Et websted med udelukkende privat indhold, som ikke er relateret til virksomheden eller etableringen, betragtes altså ikke som officiel. Der skal informeres om tilskuddet fra EU på virksomhedens officielle websted. Det kan være på en selvstændig underside eller på en side, der beskriver etablering; eksempelvis en ”om os” side.

En social medieplatform kan eksempelvis være Facebook, X, Instagram eller TikTok. En officiel profil kan være en profil tilknyttet dig, din virksomhed, eller en anden indehaver af virksomheden, og som har indhold om virksomheden eller etableringen. Har du derimod en privat social medieprofil, som ikke nævner bedriften eller etableringen, og som du udelukkende har som privat person, skal du ikke skilte på denne. Du skal være opmærksom på, at din private profil kan udgøre sig for en officiel profil, hvis du eksempelvis skriver om din gårdbutik, eller om initiativer din virksomhed gør for lokalområdet.

Hvorvidt et websted eller en profil er officiel er en konkret vurdering. Landbrugsstyrelsen lægger ved vurderingen heraf bl.a. vægt på, om indholdet på hjemmesiden eller profilen hovedsageligt promoverer virksomheden eller etableringen, og om indholdet har markedsføringsmæssig karakter. Det kan eksempelvis være indhold om dagens gang i virksomheden. I så fald vil der være tale om et officielt websted eller en officiel profil på et socialt medie, hvor der skal skiltes.

Opremsningen ovenfor af sociale medieplatforme er ikke udtømmende, og reglerne gælder uanset hvilke former for sociale medier, der er tale om.

Din virksomhed skal skilte på dokumenter og kommunikationsmateriale

Din virksomhed skal informere om, at den modtager tilskud fra EU på dokumenter og kommunikationsmateriale, der vedrører gennemførelsen af etableringen, og som er beregnet til offentligheden eller deltagerne i projektet. Materiale, som er beregnet til offentligheden, kunne eksempelvis være nyhedsbreve, pjecer, brochurer, vejledninger eller lignende. Materiale, som er beregnet til deltagerne i projektet, kunne eksempelvis være interne rapporter, interne vejledninger, dagsordener og materiale, du sender til eksempelvis investorer eller partnere. Der skal dog ikke være skiltning på mailkorrespondance.

5.5.3 Hvordan skal din virksomhed skilte?

Hvis din virksomhed har et officielt websted eller en officiel profil på en social medieplatform skal den skilte. Din virksomhed skal også skilte på dokumenter og kommunikationsmateriale, der vedrører gennemførelsen af etableringen, og som er beregnet til offentligheden eller deltagerne i etableringen. Din virksomhed skal skilte uanset etableringens størrelse ved at gøre følgende:

- **Informere om etableringen, herunder etableringens titel, mål og resultater samt en kort beskrivelse af etableringen**

Virksomheden skal informere offentligheden om etablering. Det betyder, at skiltningen skal indeholde en kort beskrivelse af etableringen. En kort beskrivelse af etableringen kan eksempelvis inkludere informationer om, hvad formålet med etableringen er, hvor stort det skal være, eller hvor lang tid det forventes at tage. Virksomheden skal også informere om etableringens mål og resultater. Etableringens mål kan eksempelvis være, at der skal ske et

ejerskifte/generationsskifte af virksomheden. Etableringens resultater skal være de resultater, som virksomheden forventer at få ud af etableringens gennemførelse.

Din virksomheds skiltning skal endvidere oplyse titlen på din etablering. Din etableringstitel kan bl.a. omhandle navnet på din virksomhed, adresse eller navnet på ejendommen, som relaterer sig til etableringen mv.

Din virksomhed kan informere om sin etablering eksempelvis ved at angive de påkrævede informationer i profilens biografi på en "om os-side" eller i et fastgjort opslag. Du må gerne bruge emojis, billeder eller lignende.

- **Fremhæve at tilskuddet er fra Den Europæiske Union**

Tilskuddet fra EU kan eksempelvis fremhæves ved at skrive det beløb, virksomheden har fået tilsagn om tilskud til eller ved at skrive, at projektet modtager tilskud fra EU.

- **Vise EU-logoet.**

EU-logoet skal fremgå af din virksomheds skiltning, og det skal stemme overens med de krav, som er fastsat i EU-forordning 2022/129, bilag II. Du kan finde disse formkrav i bekendtgørelsens bilag 2.

Du skal være særligt opmærksom på, at der ved siden af EU-logoet skal tilføjes "Finansieret af Den Europæiske Union".

For at gøre det nemmere for din virksomhed at leve op til skiltekravene, har Landbrugsstyrelsen udarbejdet en skilteskabelon, som indeholder alle de nødvendige elementer. Hvis virksomheden bruger skilteskabelonen, er der sikkerhed for, at alle formkrav opfyldes. Skilteskabelonen findes på Landbrugsstyrelsens hjemmeside, se næste afsnit.

5.5.4 Find logo og tekst

Din virksomhed kan finde det nødvendige logo, tekst og skilteskabelon på Landbrugsstyrelsens hjemmeside: Søg efter "*Krav om skiltning, hvis du modtager tilskud under landbrugsreformen 2023*".

Der er både skabeloner til officielle websteder og officielle sociale medieprofiler.

5.5.5 Hvordan dokumenterer din virksomhed, at den har skiltet korrekt?

For at få udbetalt din virksomheds tilskud, skal den bl.a. dokumentere, at den har skiltet korrekt. Læs nærmere nedenfor om, hvilken dokumentation du skal indsende i forbindelse med din virksomheds skiltning.

Vi kontrollerer, om din virksomhed skilter korrekt på sit officielle websted eller sin officielle profil på de sociale medier. Det er virksomhedens ansvar at dokumentere, at virksomheden skilter korrekt.

Sådan dokumenterer din virksomhed, at den har skiltet på et officielt websted eller en officiel profil på en social medieplatform

Hvis din virksomhed har et officielt websted eller en officiel profil på en social medieplatform, skal den dokumentere, at der er skiltet korrekt ved at gøre følgende:

1. Indsende to skærmbilleder med synlig datopåtegning, der viser:
 - a) Skiltningens indhold. Det skal være muligt at læse den tekst, der står på skiltningen, samt at se hvilket logo, der er på skiltningen, og
 - b) Skiltningens placering på webstedet og/eller den sociale medieprofil.
2. Oplyse adressen på webstedet og/eller brugernavnet på den sociale medieprofil.

Sådan dokumenterer din virksomhed, at den har skiltet på dokumenter og kommunikationsmateriale

Du skal indsende dokumentation for skiltningen i kommunikations- og informationsmaterialet ved anmodning om udbetaling, enten i form af:

- Selve publikationen i elektronisk form
- Fotos af publikationen inklusive dato
- Angivelse af webstedet.

5.5.6 Vi nedsætter din virksomheds tilskud, hvis der ikke er skiltet korrekt

Hvis din virksomhed ikke overholder reglerne for skiltning, får den en sanktion på 1 procent af tilskuddet. Vi trækker beløbet fra tilskuddet, inden vi foretager udbetalingen.

5.6 Svig med og misbrug af tilskud

For at beskytte Unionens finansielle interesser skal vi sikre, at der ikke sker svig eller misbrug med EU's midler. Vi kontrollerer derfor ansøgninger om tilskud for svig. Svig defineres i denne sammenhæng som en forsætlig handling, eller en handling du undlader at gøre, der påvirker din ret til at modtage tilskud, eller påvirker hvor meget du kan få i tilskud. Det kan for eksempel være, hvis:

- Dokumenter fra virksomheden er misvisende eller forfalskede.
- Din virksomhed anvender midler eller investeringer til et andet formål, end de var tiltænkt og bevilget til.

Som en del af kontrol for svig forbeholder vi forbeholder os ret til at kontakte tredjeparter, der har forbindelse til ansøgningen om tilskud.

Vi anmelder sagen til politiet, hvis vi har mistanke om svig. Uanset resultatet af politianmeldelsen kan du miste tilskuddet, hvis vi modtager en ansøgning fra dig med forfalskede dokumenter, urigtige eller vildledende oplysninger eller ved at fortie oplysninger. Din virksomhed kan også risikere bøder, eller at din virksomhed skal betale tidligere udbetalt tilskud tilbage. Din virksomhed skal føre tilsyn med opgaver, som du som tilskudsmodtager får løst af en tredjepart, f.eks. en konsulent. Gør du ikke det, kan det få konsekvens for dit tilskud, selvom det ikke er dig, der har løst opgaven.

Hvis du vil læse mere om reglerne

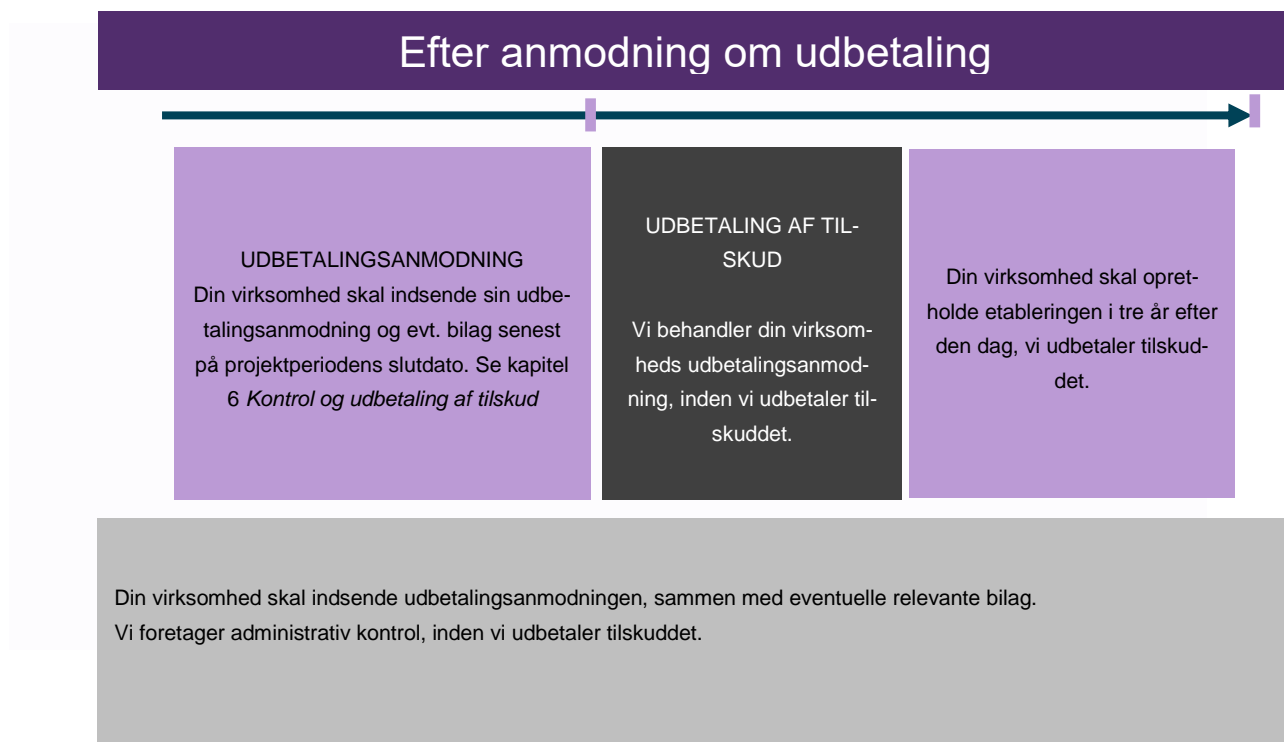
Til dette afsnit har vi brugt:

- Kapitel 10 i lov nr. 1590 af 28/12/2022 om administration af den fælles landbrugspolitik m.v.: <https://www.retsinformation.dk/eli/ta/2023/407>
- § 289 a i Lovbekendtgørelse nr. 1360 af 28. september 2022 (Straffeloven): <https://www.retsinformation.dk/eli/ta/2022/1360>
- Art. 59 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2021/2116 af 2. december 2021 om finansiering, forvaltning og overvågning af den fælles landbrugspolitik og om ophævelse af forordning (EU) nr. 1306/2013 (Den horisontale forordning): <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/DA/ALL/?uri=CELEX:32021R2116>

6. Udbetaling af tilskud

Kapitlet indeholder informationer om, hvad din virksomhed skal være opmærksom på, når den vil anmode om udbetaling af tilskud.

I figur 6.1. kan du se en tidslinje for fasen efter anmodning om udbetaling, som viser, hvad der skal ske, når din virksomhed har afsluttet etableringen.

FIGUR 6.1. Tidslinje for fasen "Efter etableringen".

6.1 Din virksomhed kan anmode om udbetaling af tilskuddet, når etableringen er gennemført.

Din virksomheds anmodning om udbetaling af tilskuddet skal være modtaget hos os senest på projektperiodens slutdato, som er angivet i tilsagnsbrevet eller senere meddelt af os.

Hvis vi modtager anmodningen om udbetaling af tilskud efter datoen for projektperiodens afslutning, nedsætter vi tilskuddet med 1 procent pr. kalenderdag til og med den 20. kalenderdag. En forsinkelse på mere end 20 kalenderdage medfører, at vi nedsætter tilskuddet med 100 procent, og dit tilsagn vil bortfalde.

Hvis du indsender din virksomheds anmodning om udbetaling af tilskuddet inden udløbet af projektperioden, erklærer du dermed etableringen for afsluttet og gennemført. Det vil sige, at du ikke vil have mulighed for at udbedre eventuelle mangler i din etablering, da projektperioden afsluttes ved indsendelse af anmodning om udbetaling af tilskud.

6.2 Sådan anmoder din virksomhed om udbetaling

Din virksomhed skal indsende sin anmodning om udbetaling til os via Tast selv.

Link til Tast selv finder du i tilskudsguiden på vores hjemmeside. Her finder du også links til vejledning i brug af Tast selv.

Hvis du oplever problemer med Tast selv, skal du sørge for at dokumentere problemet, f.eks. ved hjælp af skærbilleder og notering af tidspunktet, for hvornår udbetalingsanmodningen blev forsøgt indsendt. Dokumentationen skal kunne bruges af os til at bekræfte, at du oplevede problemer.

Hvis du er i tvivl om noget i forbindelse med din virksomheds anmodning om udbetaling, kan du kontakte Landbrugsstyrelsen på telefon: 33 95 80 00

6.2.1 Hvad skal din virksomheds udbetalingskema indeholde?

Din virksomhed skal udfylde alle obligatoriske afsnit i udbetalingskemaet og vedlægge alle nødvendige bilag:

- Dokumentation for, at du har en stemmeandel på mindst 50 pct. i virksomheden
- Dokumentation for, at du ejer minimum 25 pct. af virksomheden
- Dokumentation for opfyldelse af én af de tre betingelser jf. afsnit 5.3.4
- Evt. dokumentation for opfyldelse af arbejdskraftbehovet (se afsnit 5.3.3)
- Evt. dokumentation for korrekt udført skiltning (se afsnit 5.5)

I forbindelse med sagsbehandlingen af udbetalingsanmodningen kontrollerer vi, om din virksomhed overholder det årlige arbejdskraftbehov på hhv. 830 timer eller 1.665 timer, afhængigt af om din virksomhed har søgt om tilskud til etablering af en heltidsvirksomhed eller deltidsvirksomhed (se afsnit 4.3.2). Du har mulighed for at indsende dokumentation herfor, hvis det ikke automatisk kan beregnes, at din virksomhed har det nødvendige arbejdskraftbehov.

Såfremt vi mangler oplysninger eller bilag til din virksomheds udbetalingsanmodning, vil vi partshøre din virksomhed, før vi træffer afgørelse.

I tilfælde af at der afgives falske eller vildledende oplysninger, anmelder vi det til politiet. Læs mere i afsnit 5.6.

6.3 Fysisk kontrol i virksomheden

I udgangspunktet kontrollerer vi ordningen administrativt sammen med den almindelige udbetalingsogsåbehandling, men vi forbeholder os retten til at foretage fysisk kontrolbesøg, hvis forholdene måtte kræve det.

6.4 Modregning i udbetalingsbeløbet

Hvis din virksomhed har restancer på vores øvrige ordninger, kan det blive modregnet ved udbetaling af din virksomheds tilskud under Etableringsstøtte til unge landbrugere.

6.5 Vi bruger NemKonto

Vi overfører tilskuddet til den NemKonto, som er tilknyttet din virksomhed. Hvis din virksomhed ikke allerede har en NemKonto, skal du henvende dig til dit pengeinstitut.

6.6 Vi indberetter til skattemyndighederne

Vi indberetter det udbetalte tilskud til skattemyndighederne.

Der er ikke indbygget nogen skattefritagelse for udbetalinger af tilskud efter ordningen, hvorfor udbetalingerne er skattepligtige.

Forhold af skattemæssige karakter falder uden for vores myndighedsområde, hvorfor vi ikke kan vejlede din virksomhed om skattemæssige forhold. Du skal derfor selv afklare med skattemyndighederne, hvordan tilskuddet skal håndteres skattemæssigt.

6.7 Oplysninger til statistik og EU

Når etableringen er gennemført, skal din virksomhed sammen med udbetalingsanmodningen angive oplysninger, der skal bruges til statistik og afrapportering til EU. Dette sker via Tast selv. Det er en betingelse for udbetaling, at vi har modtaget alle oplysninger.

6.8 Bortfald af tilsagn og tilbagebetaling af tilskud

Din virksomheds tilsagn kan bortfalde i en række tilfælde, som uddybes i de følgende afsnit.

6.8.1 Hvornår vil tilsagnet bortfalde?

Vi træffer afgørelse om bortfald af tilsagn og tilbagebetaling af tilskud, hvis:

- Din virksomhed har givet urigtige eller vildledende oplysninger eller har fortiet oplysninger af betydning for sagens afgørelse. Dette gælder også, når oplysningerne gives af en anden person med en fuldmagt til din virksomheds ansøgning.
- Din virksomhed ikke overholder sin oplysningspligt, jf. lov om administration af den fælles landbrugspolitik m.v. § 8 (se afsnit 6.8.2).
- Din virksomhed - i forbindelse med kontrol - ikke giver de nødvendige oplysninger eller ikke yder den nødvendige bistand, jf. lov om administration af den fælles landbrugspolitik m.v. § 15, stk. 1, og stk. 2 (se beskrivelse i afsnit 6.3).
- Vi har modtaget din virksomheds anmodning om udbetaling mere end 20 kalenderdage efter projektperiodens afslutning.
- Et eller flere kriterier for tilskudsberettigelse ikke er opfyldt. Læs mere i afsnit 5.3.

I tilfælde af tilbagebetalingskrav vil der blive pålagt renter i overensstemmelse med renteloven. I tilfælde af grove misligholdelser kan straf komme på tale, jf. lov om administration af den fælles landbrugspolitik m.v. § 28.

6.8.1 Udbetaling på uretmæssigt grundlag

Hvis vi senere konstaterer, at tilskud er udbetalt på uretmæssigt grundlag, træffer vi afgørelse om hel eller delvis nedsættelse af tilskuddet og kan kræve allerede udbetalt tilskud tilbagebetalt.

6.8.2 Din virksomhed har oplysningspligt til os

Hvis vi forlanger det, skal din virksomhed – i hele perioden, hvor betingelserne for tilskud skal være opfyldt – afgive en erklæring til os om, hvorvidt betingelserne for tilskud er opfyldt.

Desuden skal din virksomhed – i hele opretholdelsesperioden, - underrette os, hvis betingelserne for tilskud ikke længere er opfyldt.

6.8.3 Din virksomhed skal give nødvendige oplysninger eller bistand ved kontrol

I forbindelse med kontrol, skal din virksomhed afgive alle oplysninger, herunder om økonomiske og regnskabsmæssige forhold, som har betydning for kontrollens gennemførelse. Din virksomheds skal vederlagsfrit yde den fornødne bistand til os ved kontrol, kopiering og udlevering af skriftligt materiale samt udskrifter af oplysninger, som opbevares i elektronisk form.

6.8.4 Hvis vi modtager din virksomheds anmodning om udbetaling mere end 20 kalenderdage for sent

Udbetaling af tilskud nedsættes med 1 pct. pr. kalenderdag til og med den 20. kalenderdag, hvis vi modtager din virksomheds udbetalingsanmodning efter udløbet af projektperioden. En forsinkelse på mere end 20 kalenderdage medfører 100 procent nedsættelse af tilskuddet, og din virksomheds tilsagn bortfalder dermed.

6.8.5 Hvis din virksomhed ikke opretholder etableringen

Vi kræver tilskuddet tilbagebetalt, hvis etableringen ikke opretholdes i opretholdelsesperioden, som regnes fra datoen for udbetaling af tilskuddet. Du kan læse mere herom i kapitel 7 *Opretholdelse af etableringen*.

6.9 Nedsættelse og tilbagebetaling af tilskud

Tilskuddet nedsættes, hvis du anmoder om udbetaling for sent eller ikke skilter korrekt. Læs mere om forpligtelser i afsnit 5.4.

6.9.1 Hvis din virksomhed for sent anmoder om udbetaling af tilskuddet

Din anmodning om udbetaling af tilskud skal være modtaget hos os senest på slutdato for projektperioden, hvis du ikke ønsker, at din virksomheds tilskud bliver nedsat. Hvis vi modtager din virksomheds anmodning om udbetaling af tilskud for sent, nedsætter vi tilskuddet med 1 procent pr. kalenderdag. En forsinkelse på mere end 20 kalenderdage medfører 100 procent nedsættelse af tilskuddet, og din virksomheds tilsagn bortfalder dermed.

6.9.2 Hvis din virksomhed ikke skilter korrekt

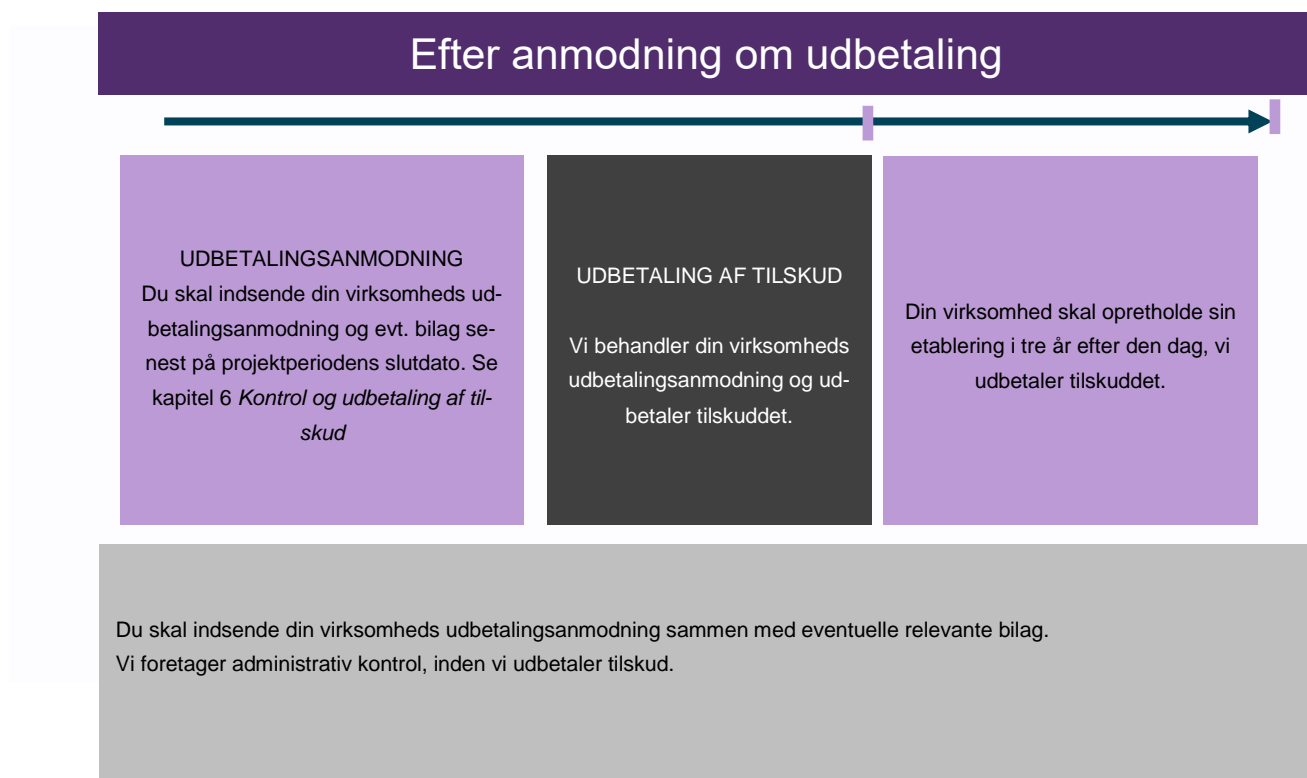
Hvis din virksomhed ikke skilter korrekt, nedsætter vi tilskuddet med 1 procent af tilskudsbeløbet. Nedsættelsen sker inden vi udbetaler tilskuddet.

Læs mere om, hvordan din virksomhed skilter korrekt i afsnit 5.5.

7. Opretholdelse af etableringen

Dette kapitel indeholder oplysning om de krav, din virksomhed skal overholde under opretholdelsen af etableringen. Denne periode betegner vi opretholdelsesperioden. Kapitlet indeholder også informationer om, hvad din virksomhed forpligter sig til ved at søge om tilskud.

I figur 7.1. kan du se en tidslinje for fasen efter anmodning om udbetaling, som viser, hvad der skal ske, mens din virksomhed skal opretholde etableringen.

FIGUR 7.1. Tidslinje for fasen "Efter anmodning om udbetaling".

7.1 Evaluering efter etableringens afslutning

I perioden, efter din virksomhed har afsluttet sin etablering og fået udbetalt tilskud, kan vi bede om oplysninger om etableringen. Din virksomhed skal give de oplysninger, vi beder om, i op til tre år efter, at etableringen er afsluttet, dette er uddybet i afsnit 7.3. Oplysningerne er nødvendige for at kunne overvåge og evaluere den danske fremdrift på CAP-planen, især med hensyn til specifikke mål, opnåede effekter og prioriteter.

7.2 Krav i opretholdelsesperioden

Din virksomhed skal overholde alle kriterier for tilskudsberettigelse i tre år efter den dag, vi udbetaler tilskuddet. Læs mere om kriterier for tilskudsberettigelse i afsnit 5.3.

Ved anmodning om udbetaling og i opretholdelsesperioden skal din virksomhed overholde følgende krav:

- Din virksomhed skal have et aktivt CVR-nummer.
- Du skal være reel ejer i din virksomhed (se afsnit 3.2.1).
- Din virksomhed må ikke være gået konkurs.
- Din virksomhed skal drive en primær landbrugsbedrift eller et gartneri
- Du skal have en stemmeandel på mindst 50 procent i din virksomhed og en ejerandel på mindst 25 procent (se afsnit 5.3.2).
- Din virksomhed skal have et årligt arbejdskraftbehov på mindst 830 eller 1.665 arbejdstimer afhængigt af, om der er søgt om tilskud til etablering af en heltidsvirksomhed eller deltidsvirksomhed (se afsnit 5.3.3).
- Din virksomhed skal opfylde betingelser vedr. fast ejendom, driftsaktiver eller ejerandele (se afsnit 5.3.4).

7.2.1 Vi kan kræve tilskuddet tilbagebetalt hvis din virksomhed ikke opretholder etableringen

Vi kan kræve tilskuddet helt eller delvis tilbagebetalt, hvis din virksomhed ikke opretholder etableringen. Vi anvender følgende procentsatser ved beregningen af tilbagebetalingskravet:

- 1) Hvis forpligtelserne er overholdt i 0 dage eller i op til én måned, medfører det, at tilsagnet bortfalder, og hele tilskuddet kræves tilbagebetalt.
- 2) Hvis forpligtelserne er overholdt i mere end én måned, men ikke mere end 18 måneder, medfører det, at 80 pct. af tilskuddet kræves tilbagebetalt.
- 3) Hvis forpligtelserne er overholdt i mere end 18 måneder, men mindre end 36 måneder, medfører det, at 40 pct. af tilskuddet kræves tilbagebetalt.

Hvis produktionsaktiviteten ophører i opretholdelsesfasen som følge af konkurs, kræver vi som udgangspunkt ikke tilbagebetaling. Dette dog under forudsætning af, at konkursen er eneste årsag til, at etableringen ikke kan opretholdes.

Hvis der er forhold omkring konkursen, der indikerer, at den er indtrådt som følge af uforsvarlig ledelse af selskabet, vil vi efter en konkret vurdering kunne kræve tilskuddet tilbagebetalt.

7.3 Kontrol i opretholdelsesperioden

I opretholdelsesperioden kontrolleres det, om din virksomhed opretholder etableringen.

I opretholdelsesperioden vil din etablering minimum én gang årligt blive kontrolleret administrativt for, om kriterierne for tilskudsberettigelse fortsat er overholdt. Der sendes partshøringer, såfremt der er behov for yderligere dokumentation fra din virksomhed. Vi sender ikke partshøringsbreve, hvis vi vurderer, at din virksomhed fortsat overholder kravene.

Til brug for kontrollen kan vi indhente oplysninger fra andre offentlige myndigheder i nødvendigt omfang i overensstemmelse med lov om administration af den fælles landbrugspolitik m.v. § 17.

Din virksomhed skal yde den nødvendige vejledning og hjælp ved kontrollens gennemførelse. Som kontrolmyndighed skal Landbrugsstyrelsen herunder have adgang til at besigtige etableringen i forbindelse med kontrol mod behørig legitimation. Der skal vederlagsfrit ydes den fornødne bistand ved kontrol i form af kopiering og udlevering af skriftligt materiale samt udskrifter af elektroniske data.

I forbindelse med kontrol skal din virksomhed afgive alle oplysninger, herunder om økonomiske og regnskabsmæssige forhold, som har betydning for kontrollens gennemførelse, og din virksomhed skal vederlagsfrit yde den fornødne bistand til os, herunder ved kopiering og udlevering af skriftligt materiale og udskrifter af oplysninger, som opbevares i elektronisk form.

Du kan læse mere om kontrol samt vores kodeks for det gode kontrolbesøg på vores hjemmeside.

8. Yderligere oplysninger

8.1 Lovgrundlaget

8.1.1 Danske regler

- Bekendtgørelse nr. 559 af 29/05/2024 om etableringsstøtte til unge landbrugere.
- Lov nr. 407 af 25. april 2023 om administration af den fælles landbrugspolitik m.v., jf. Lov om administration af den fælles landbrugspolitik m.v.

8.1.2 EU-regler

- De overordnede rammer for ordningen er beskrevet i EU's CAP-planforordning 2021/2115, artikel 4, stk. 6, litra a-c, artikel 75 samt i den danske CAP-plan.
- Europa-Parlamentets og Rådets Forordning (EU) 2021/2115 af 2. december 2021 om regler for tilskud til strategiske planer, der udarbejdes af medlemsstaterne under den fælles landbrugspolitik og finansieres gennem Den Europæiske Garantifond for Landbruget (EGFL) og Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne (ELFUL), og om ophævelse af forordning (EU) nr. 1305/2013 og (EU) nr. 1307/2013.
- Kommissionens Gennemførelsesforordning (EU) 2021/2289 af 21. december 2021 om regler for anvendelsen af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2021/2115 om præsentationen af indholdet af de strategiske planer og om det elektroniske system til sikker udveksling af oplysninger.
- Kommissionens Gennemførelsesforordning (EU) 2021/2290 af 21. december 2021 om fastlæggelse af regler for metoderne til beregning af de fælles output- og resultatindikatorer som fastsat i bilag I til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2021/2115.
- Kommissionens delegerede forordning (EU) 2022/126 af 7. december 2021 om supplerung af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2021/2115 med yderligere krav vedrørende visse interventionstyper, som medlemsstaterne skal fastsætte bestemmelser om i deres strategiske planer for perioden 2023-2027 i henhold til nævnte forordning, samt regler om andelen af permanente græsarealer med henblik på normen for god landbrugs- og miljømæssig stand (GLMnorm 1).
- Europa-Parlamentets og Rådets Forordning (EU) 2021/2116 af 2. december 2021 om finansiering, forvaltning og overvågning af den fælles landbrugspolitik og om ophævelse af forordning (EU) nr. 1306/2013.
- Kommissionens delegerede forordning (EU) 2022/127 af 7. december 2021 om supplerende regler til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2021/2116 for så vidt angår betalingsorganer og andre organer, finansiel forvaltning, regnskabsafslutning, sikkerhedsstillelse og brug af euroen.
- Kommissionens Gennemførelsesforordning (EU) 2022/128 af 21. december 2021 om regler for anvendelsen af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2021/2116 om betalingsorganer og andre organer, finansiel forvaltning, regnskabsafslutning, kontrol, sikkerhedsstillelse og åbenhed.
- Kommissionens Gennemførelsesforordning (EU) 2022/129 af 21. december 2021 om regler for de interventionstyper vedrørende olieafgrøder, bomuld og biprodukter fra vinfremstilling, der er fastsat i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2021/2115, og for kravene om information, offentlig omtale og synlighed i forbindelse med EU-tilskud og de strategiske planer under den fælles landbrugspolitik

8.2 Straffebestemmelser

Hvis reglerne i bekendtgørelsen ikke overholdes, kan din virksomhed efter § 28, stk. 1 i Lov nr. 407 af 25/04/2023 om administration af den fælles landbrugspolitik m.v. straffes med bøde. Hvis der begås svig med EU-midler, kan der blive tale om fængselsstraf efter straffelovens § 289 a.

Der kan pålægges selskaber mv. (juridiske personer) straffeansvar efter reglerne i straffelovens kapitel 5.

8.3 Undtagelser i tilfælde af force majeure og andre ekstraordinære omstændigheder

Vi kan anerkende tilfælde af force majeure og andre ekstraordinære omstændigheder, der forhindrer din virksomhed i at gennemføre etableringen, og dermed ikke medfører bortfald af tilsagn og tilbagebetaling af tilskud.

Force majeure og andre ekstraordinære omstændigheder kan navnlig anerkendes i følgende tilfælde:

- Den unge landbrugers død
- Den unge landbrugerens uarbejdsdygtighed i længere tid
- En alvorlig naturkatastrofe, der i væsentlig grad berører bedriften
- Ødelæggelse af stalde i virksomheden ved ulykke
- En epizooti eller en plantesygdom, der rammer hhv. hele tilsagnshaverens besætning eller en del af denne, eller alle tilsagnshaverens afgrøder eller en del af disse
- Ekspropriation af hele eller en væsentlig del af bedriften, hvis ekspropriationen ikke kunne forudses på dagen for indgivelse af ansøgningen.

Vi kan i ganske særlige tilfælde godkende andre omstændigheder end de ovennævnte som force majeure eller andre ekstraordinære omstændigheder.

Hvis tilsagnshaver eller dennes dødsbo ønsker at påberåbe sig force majeure eller andre ekstraordinære omstændigheder, skal dette meddeles os skriftligt **senest 15 arbejdsdage** efter det tidspunkt, hvor tilsagnshaver eller dennes dødsbo er i stand til at gøre det. Meddelelsen skal være vedlagt fyldestgørende dokumentationsmateriale.

Vi kan i forbindelse med behandlingen af spørgsmålet bede om yderligere information. Hvis vi ikke modtager det materiale, vi beder om, vil vi træffe afgørelse om, hvorvidt vi kan anerkende force majeure eller andre ekstraordinære omstændigheder på det foreliggende grundlag.

Det er en betingelse for anerkendelse af force majeure eller andre ekstraordinære omstændigheder i konkrete tilfælde, at de indtrufne begivenheder forhindrer tilsagnshaver i at opfylde sine forpligtelser, og at tilsagnshaver ikke, ved en forholdsmæssig indsats, kunne have sikret sig herimod.

8.4 Kontakt til os

8.4.1 Sådan kommunikerer du med os

Hvis du har spørgsmål er du velkommen til at kontakte os på tlf. 33 95 80 00 eller på E-mail: projekttilskud@lbst.dk

Alle ansøgninger om tilskud og udbetalinger under Etableringsstøtte til unge landbrugere skal ske via Tast selv. Desuden skal svar på partshøring også ske via Tast selv. Link til Tast selv finder du på tilskudsguiden på vores hjemmeside under ordningen Etableringsstøtte til unge landbrugere.

Du skal være opmærksom på, at Tast selv kan være lukket på nogle tidspunkter, f.eks. hver nat mellem kl. 00 og 02, men også på andre tidspunkter. På driftsstatus på LBST.dk kan du finde mere information om lukninger af Tast selv. Desuden kan du dér se den aktuelle driftsstatus for vores tilskudsordninger. Fra tid til anden opstår der fejl og uhensigtsmæssigheder i Tast selv. Du kan sende en fejlmelding via vores hjemmeside under driftsstatus. I afsnit 4.2 kan du læse, hvad du skal gøre, hvis fejlmelding har betydning for din ansøgning,

8.4.2 Hvis du vil klage over vores afgørelser

Du vil stort set altid kunne klage over vores afgørelser til Miljø- og Fødevareklagenævnet via deres klageportal. Det vil altid stå beskrevet i den enkelte afgørelse fra os, hvordan du skal gøre, hvis du vil klage.

En klage skal altid sendes **inden 4 uger** fra den dag, hvor du fik afgørelsen.

Ring eller skriv til os, hvis du er det mindste i tvivl om, hvordan du klager.

8.4.3 Hvordan bruger vi dine personoplysninger, og hvilket retsgrundlag har vi for behandlingen af dine personoplysninger?

Vi behandler dine personoplysninger til følgende formål:

- Sagsbehandling, herunder din ansøgning om tilskud samt anmodning om udbetaling af tilskud.

Retsgrundlaget for vores behandling af dine personoplysninger følger af:

- Databeskyttelsesforordningen: Europa-Parlamentets og Rådets Forordning (EU) 2019/679 af 27. april 2019, herunder navnlig artikel 6, stk. 1, litra c og e og artikel 10.
- Lov nr. 407 af 25. april 2023 om administration af den fælles landbrugspolitik m.v.
- Europa-Parlamentets og Rådets Forordning (EU) 2021/2115 af 2. december 2021 om regler for tilskud til strategiske planer, der udarbejdes af medlemsstaterne under den fælles landbrugspolitik og finansieres gennem Den Europæiske Garantifond for Landbruget (EGFL) og Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne (ELFUL), og om ophævelse af forordning (EU) nr. 1305/2013 og (EU) nr. 1307/2013.
- Europa-Parlamentets og Rådets Forordning (EU) 2021/2116 af 2. december 2021 om finansiering, forvaltning og overvågning af den fælles landbrugspolitik og om ophævelse af forordning (EU) nr. 1306/2013.
- Bekendtgørelse om Landbrugsstyrelsens opgaver og beføjelser nr. 1273 af 27. november 2017.
- Bekendtgørelse af forvaltningsloven nr. 433 af 22. april 2014 §§ 28 – 32.
- Miljøoplysningsloven, lovbekendtgørelse nr. 980 af 16. august 2017.
- Offentlighedsloven, lovbekendtgørelse nr. 145 af 24. februar 2020.

De oplysninger, som du har afgivet, da du udfyldte ansøgning og dertilhørende bilag, vil blive brugt til at behandle din virksomheds sag hos os.

Det drejer sig derfor primært om almindelige personoplysninger, som kan inddeles i følgende kategorier:

- Navn
- CVR-nummer
- Adresse
- Regnskabsbilag
- Andre personoplysninger, som du selv har indsendt

Afhængig af den konkrete sag, kan det til brug for behandlingen af sagen være nødvendigt at indsamle eller videregive oplysninger til en evt. tredjepart.

Vi er tillige pålagt at udføre administrativ kontrol af de indkomne ansøgninger, betalingsanmodninger m.v., herunder at sikre at de forpligtelser, der er pålagt i henhold til reglerne, bliver overholdt, og at der ikke sker misbrug af EU- og nationale midler.

Til brug for behandlingen af din virksomheds sag samt udøvelsen af den administrative kontrol kan vi, såfremt det er relevant, videregive og/eller indsamle dine personoplysninger blandt følgende tredjeparter:

- CVR- og/eller CHR-registret,
- Offentlige myndigheder herunder ministerier, styrelser og kommuner,
- EU-Kommissionen,
- Revisionsmyndigheder,
- Relevante private aktører, som du har et kontraktmæssigt eller andet juridisk forhold til, herunder leverandører, finansieringsselskaber, fonde.

Vi kan offentliggøre oplysninger om udbetalt EU og nationalt tilskud herunder navn eller evt. firmanavn og adresse, tilskudsordning samt det udbetalte tilskudsbeløb. Dette følger af den horisontale forordning (2021/2116) præambel (78), (81), (82), (83), (84), (86) og (107), samt kapitel IV, Åbenhed, artikel 98, om offentliggørelse af oplysninger om tilskudsmodtagerne.

For at bidrage til en hurtigere og mere effektiv sagsbehandling, vil der i nogle sager forekomme automatiserede afgørelser. Det vil sige, at din virksomheds ansøgning behandles automatisk i vores IT-system, uden at vores sagsbehandlere ser hele ansøgningen. IT-systemet vil på baggrund af de faktuelle oplysninger foretage en matematisk/statistisk beregning af, om betingelserne for tilskud er opfyldte.

Der vil primært kun blive anvendt automatiserede afgørelser i sager, hvor der bliver givet fuldt medhold, eller hvor IT-systemet er i stand til at foretage en strømlinet matematisk beregning af prioriteringskriterierne. Sager, som IT-systemet ikke kan håndtere, vil blive udtaget til manuel sagsbehandling.

Du har efter databeskyttelsesforordningen en række rettigheder i forhold til vores behandling af oplysninger om dig:

- Du har ret til at få indsigt i de oplysninger, som vi behandler om dig samt en række yderligere oplysninger.
- Du har ret til at få urigtige oplysninger om dig selv rettet.
- Du har i visse tilfælde ret til at få behandlingen af dine personoplysninger begrænset. Hvis du har ret til at få begrænset behandlingen, må vi fremover kun behandle oplysningerne – bortset fra opbevaring – med dit samtykke, eller med henblik på at retsskrav kan fastlægges, gøres gældende eller forsvares, eller for at beskytte en person eller vigtige samfundsinteresser.
- I særlige tilfælde har du ret til at få slettet oplysninger om dig, inden tidspunktet for vores almindelige generelle sletning indtræffer.
- Du har i visse tilfælde ret til at gøre indsigelse mod vores ellers lovlige behandling af dine personoplysninger.

Du har ret til at indgive en klage til Datatilsynet, hvis du er utilfredse med den måde, vi behandler dine personoplysninger på. Du finder Datatilsynets kontaktoplysninger på deres hjemmeside: <https://www.datatilsynet.dk/>

Vi opbevarer dine personoplysninger, så længe det er nødvendigt. Dog kan vi oplyse dig om, at vi vil lægge vægt på følgende kriterier, når vi skal fastlægge, hvor længe det er nødvendigt at opbevare dine oplysninger:

- EU-regler, der opstiller krav om opbevaring af data, f.eks. 10 år i henhold til art. 67, stk. 1, i Europa-Parlamentets og Rådets Forordning (EU) 2021/2116 af 2. december 2021 om finansiering, forvaltning og overvågning af den fælles landbrugspolitik og om ophævelse af forordning (EU) nr. 1306/2013.
- EU-forældelsesregler
- Nationale forældelsesregler

Vi er dataansvarlig, og du kan kontakte os, hvis du har brug for yderligere oplysninger om databehandlingen af dine personoplysninger.

Hvis du har spørgsmål til vores behandling af dine oplysninger, er du altid velkommen til at kontakte vores databeskyttelsesrådgiver. Du kan kontakte vores databeskyttelsesrådgiver på følgende måder:

E-mail: DPO@lbst.dk eller på telefon: 33 95 80 00.

9. Ordliste

Bekendtgørelsen

Bekendtgørelse nr. 559 af 29/05/2024 om etableringsstøtte til unge landbrugere ligger på Retsinformation.dk: Link til ny bekendtgørelse på retsinformation [Bekendtgørelse om etableringsstøtte til unge landbrugere \(retsinformation.dk\)](#).

Fællesskema

Fællesskema er et ansøgningskema i Landbrugsstyrelsen, hvor alle landbrugere årligt kan søge om de forskellige EU-støttede arealordninger.

Tidligere indgik ordningen Støtte til unge landbrugere i dette ansøgningskema.

Hobbylandbrug

Virksomheder med et beregnet arbejdskraftsbehov på under 830 timer betegnes på denne ordning som et hobbylandbrug.

Opretholdelsesperiode

Den periode efter udbetaling, hvor etableringen skal opretholdes. Opretholdelsesperioden er 3 år, se kapitel 7 *Opretholdelse af etableringen*.

Primær jordbrugsvirksomhed

En virksomhed, der producerer primære jordbrugsprodukter, der ikke har været genstand for forarbejdning eller forædling og hvor produkterne fremgår af bilag I til Traktaten om Den Europæiske Unions Funktionsmåde (TEUF). Aktiviteter i virksomheden vedrørende forberedelse til det første salg er omfattet af definitionen. Virksomheden omfatter de aktiver, der er tilknyttet til det CVR-nummer, der søges i.

Primære jordbrugsprodukter

Produkter omfattet af bilag I til Traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde (TEUF).

Prioritering

Ved prioriteringen af ansøgninger anvendes en model, der rangordner alle indkomne ansøgninger. Rangordningen sker på baggrund af datoen for købsaftalens endelige indgåelse eller seneste dato for endelig skøde. Nyeste datoer bliver prioriteret forud for ældre datoer.

Projektperiode

Projektperioden begynder den dag, din virksomhed har indsendt ansøgning om tilsagn om tilskud til os. Den er på 1 år og slutter den dag, din virksomhed anmoder om udbetaling. Projektperiodens start- og slutdato fremgår af tilsagnet eller bliver senere meddelt af os.

Ansøgningskema og Tast selv.

Den til enhver tid gældende IT-løsning, der er tilgængelig på vores hjemmeside bl.a. til indsendelse af ansøgning om tilsagn og anmodning om udbetaling. Aktuelt anvendes Landbrugsstyrelsens digitale løsning "Tast selv".

Tilsagnshaver

En tilsagnshaver er den virksomhed, der søger om tilsagn om tilskud, modtager tilsagnet, er ansvarlig for at etableringen gennemføres, søger om udbetaling af tilskud, modtager tilskuddet og opretholder etableringen.

Væksthusproduktion

Produktion som udelukkende foregår i væksthuse og dyrkningstunneller. Disse arealer indgår ikke i fællesskemaet. Væksthuset eller dyrkningstunnellen skal anvendes til produktion af primære jordbrugsprodukter.

Landbrugsstyrelsen
Nyropsgade 30
1780 København V

www.lbst.dk